

**WIENER STADTISCHE ŽIVOTNO OSIGURANJE
A.D. PODGORICA**

**Finansijski izvještaji za 2023. godinu
i
Izvještaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 5
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	
Bilans stanja	6 - 7
Bilans uspjeha	8 - 10
Izveštaj o promjenama na kapitalu	11
Bilans novčanih tokova	12 - 13
Napomene uz finansijske izvještaje	14 - 43
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Wiener Stadtische životno osiguranje AD, Podgorica

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Društva “Wiener Stadtische životno osiguranje” a.d., Podgorica (u daljem tekstu: “Društvo”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine i bilans uspjeha, bilans novčanih tokova i izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2023. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i relevantnim propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji (“Službeni list Crne Gore”, br. 001/17) i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (“IESBA Kodeks”) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom rasuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne izražavamo zasebno mišljenje o ovim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Wiener Stadtische životno osiguranje AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Primijenjene procedure revizije
1. Vrednovanje bruto tehničkih rezervi i test adekvatnosti kapitala Napomene 17, 18 i 19 uz finansijske iskaze	
Bruto tehničke rezerve Društva na dan 31. decembra 2023. godine iznose EUR 27.485.677 i odnose se na prenosne premije, matematičku rezervu, rezervisane štete i rezerve za učešće u dobiti. Tehničke rezerve čine 74.4% ukupne pasive Društva na dan 31. decembra 2023. godine. Navedene bruto tehničke rezerve odražavaju neizvjesnosti koje su sastavni dio industrije životnog osiguranja. Obračun bruto tehničkih rezervi za ugovore u životnom osiguranju je zahtjevan proces jer uključuje veliki stepen neizvjesnosti, procjene i prosuđivanja, kao i kompleksne matematičke i statističke obračune i stoga je ključno revizijsko pitanje. Vrednovanje rezervisanja na kraju godine zasniva se na integritetu osnovnih podataka, uključujući likvidacije šteta i pojedinačne procjene nelikvidiranih šteta koje procenjuje rukovodstvo Društva. Podaci o štetama se skupljaju i grupno posmatraju kako bi se odredio ukupan iznos budućih gubitaka. Modeli rezervacija za štete uzimaju u obzir iskustvo, razvoj šteta, tržišne uslove, kao i sve druge pretpostavke koje su osjetljive na pravne, ekonomske i druge faktore nesigurnosti kako bi se adekvatno procijenili budućí gubici. Bruto tehničke rezerve se obračunavaju uzimajući u obzir knjižene premije, prirodu rizika i opšteprihvaćene aktuarske metode vrednovanja. Rukovodstvo Društva provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlašćenih aktuara koji imaju zadatak da pregledaju i provjere procijenjene bruto tehničke rezerve i daju mišljenje o njihovoj adekvatnosti na dan bilans stanja. Pored toga, Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine izvršilo test adekvatnosti kapitala sa ciljem utvrđivanja da li su priznate rezerve za ugovore o osiguranju adekvatne.	Naše revizorske procedure su uključivale testiranje internih kontrola i druge postupke revizije, uključujući: • procjenu ključnih internih kontrola nad procesom obrade prijavljenih šteta; • prikupljanje i detaljno testiranje dokumentacije o štetnim događajima na osnovu kojih je Društvo izvršilo rezervisanja za nastale prijavljene štete; • procjenu da li su evidentirane bruto tehničke rezerve u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i relevantnim odlukama Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu ovu oblast i finansijsko izvještavanje društava za osiguranje; i • pregled izvršenih objelodanjivanja u napomenama uz finansijske izvještaje kako bismo ocijenili da li je izvršena prezentacija adekvatna u skladu sa zahtjevima primjenjivog okvira finansijskog izvještavanja i dovoljna korisnicima finansijskih izvještaja. Pored toga, kao dio revizorskog tima angažovali smo našeg internog stručnjaka za oblast osiguranja da provjeri ključne pretpostavke za procjenu adekvatnosti bruto tehničkih rezervi, obračun rezervisanja, kao i test adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2023. godine, u skladu sa pravilima akturske struke i važećim propisima. Interni stručnjak je imao zadatak da analizira, provjeri i kritički preispita korišćenu metodologiju proračuna bruto tehničkih rezervi i testa adekvatnosti kapitala koje su najviše podložni neizvjesnostima. Na bazi sprovedenih revizorskih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na iskazane bruto tehničke rezerve Društva na dan 31. decembra 2023. godine. Izvršena objelodanjivanja o bruto tehničkim rezervama su relevantna i odgovarajuća.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Wiener Stadtische životno osiguranje AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja (Nastavak)

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za 2022. godinu bili su predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 21. aprila 2023. godine izrazio pozitivno mišljenje na ove finansijske izvještaje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem Izvještaju menadžmenta Društva

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju godišnji Izvještaj menadžmenta (koji ne uključuje finansijske izvještaje i Izvještaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. godine. Naše mišljenje o finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjeravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedosljednost između njih i finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa godišnjim Izvještajem menadžmenta, sproveli smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li je godišnji Izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izvještaja, po našem mišljenju:

- informacije objelodanjene u godišnjem Izvještaju menadžmenta za 2023. godinu, su po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim izvještajima Društva za 2023. godinu;
- godišnji Izvještaj menadžmenta za 2023. godinu je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da tu činjenicu saopštimo u izvještaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izvještaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/2021 i 152/2022) i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Wiener Stadtische Životno osiguranje AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.
- Vršimo procjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u našem izvještaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne poslovne promjene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Takođe, mi dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Wiener Stadtische životno osiguranje AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (Nastavak)

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Danilo Knežević.

Podgorica, 29. mart 2024. godine

Danilo Knežević
Danilo Knežević
Ovlašćeni revizor

Naziv društva za osiguranje: WIENER STÄDTISCHE ŽIVOTNO OSIGURANJE A.D. PODGORICA
Sjedište: Rimski Trg 47, Podgorica
Vrsta osiguranja: Osiguranje života

Matični broj: 02808102
Šifra djelatnosti: 6511
PIB: 02808102

BILANS STANJA
od 01.01. do 31.12.2023.
AKTIVA

grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)	11	934.158,81	909.839,28
000	A.1.Gudvil			
002,003,004	A.2.Druga dugoročna nematerijalna imovina		1.324.215,21	1.222.060,93
005,006	A.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna vremenska razgraničenja			
008,009	A.4. Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)		-390.056,40	-312.221,65
	B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	12	354.445,65	165.654,82
010	B.1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		297.722,56	103.810,89
011, 012	B.2.Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		120.644,30	184.845,39
013	B.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja			
014,015, 016	B.4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u Izgradnji			
019	B.5.Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)		-63.921,21	-123.001,46
	C. Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)	13	33.191.709,41	24.525.221,78
	C1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		33.191.709,41	24.525.221,78
020,030,040,050,060,070	C1.1.Hartije od vrijednosti		32.239.903,09	23.846.102,02
021,031,041,051,061,071	C1.2.Obveznice,odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti			
022,032,042,052,062,072	C1.3.Akcije			
023,033,043,053,063,073	C1.4.Ulaganja u investicione fondove		16.422,67	0,00
024,034,044,054,064,074	C1.5.Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja		0,00	0,00
025,035,045,055,065,075	C1.6.Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja			
026	C1.7 Udjeli i učešća u društvima			
027	C1.8 Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja			
028,036,046,056,066,076	C1.9 Izvedeni finansijski instrumenti			
029,037,047,057,067,077	C1.10 Druga dugoročna finansijska ulaganja		935.383,65	679.119,76
038,048,058,068,078	C1.11 Stalna imovina koja se drži za prodaju			
	C2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		0,00	0,00
080,081,083,084,085	C2.1.Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski Instrumenti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana			
082	C2.2.Depoziti kod grupe banaka,kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka			
086,087	C2.3.Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva			
	D.Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)	14	513.257,94	203.859,00
180,182,184	D.1 Hartije od vrijednosti		494.416,50	0,00
181,183,185	D.2 Kratkoročni depoziti kod banaka		0,00	200.000,00
186	D.3 Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		18.841,44	3.859,00
	E. Kratkoročna sredstva (E.1+E.2+E.3)	15	1.270.363,70	960.478,18
11	E.1 Gotovinska sredstva		677.867,21	309.205,24
	E.2 Kratkoročna potraživanja		592.496,49	651.272,94
12	E.2.1 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		145.657,80	137.351,06
13	E.2.2 Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja			
14	E.2.3 Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		15.438,55	50.048,68
15	E.2.4 Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		35.125,59	43.233,92
16	E.2.5 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		378.157,56	353.123,48
17	E.2.6 Druga kratkoročna potraživanja		18.116,99	67.515,80

310,311,319,320,321, 329	E.3 Zalihe materijala i sitnog inventara			
9702, 9712, 9722, 9732, 9742, 9808, 9812, 9822, 9832, 9842, 9852, 9862, 9872, 9882, 9892	F. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama		24.623,29	17.244,99
	G. Aktivna vremenska razgraničenja	16	491.027,48	507.231,35
192	G.1 Odloženi troškovi sticanja osiguranja		481.509,29	505.797,25
190, 193, 194, 195, 196, 198	G.2 Ostala aktivna vremenska razgraničenja		9.518,19	1.434,10
	H. Odložena poreska sredstva		160.610,57	328.910,66
	UKUPNO AKTIVA		36.940.196,85	27.618.440,05
PASIVA				
grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
1	2	3	Tekuća godina	Prethodna godina
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)	17	4.400.000,00	4.400.000,00
900	A.1 Akcijski kapital-obične akcije		4.400.000,00	4.400.000,00
901	A.2 Akcijski kapital- povlašćene akcije			
	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	17	1.069.133,00	-875.157,91
910	B.1 Kapitalne rezerve			
911	B.2 Rezerve iz dobiti		0,00	0,00
	B.2.1 Zakonske rezerve			
	B.2.2 Rezerve ze sopstvene akcije			
	B.2.3 Statutarne rezerve			
	B.2.4 Ostale rezerve iz dobitka			
919	B.3 Sopstvene akcije			
940-949	B.4 Revalorizacione rezerve		-1.177.810,81	-2.412.011,47
	B.5 Prenesena i nerasporedjena dobit/gubitak (+/-)		2.246.943,82	1.536.853,56
920-925	B.5.1 Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)		1.536.853,56	1.066.305,48
921-926	B.5.2 Neraspoređena dobit/ gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		710.090,25	470.548,09
	C.Rezervisanja (C.1+C.2+C.3)		27.485.676,81	22.371.630,98
	C.1 Bruto tehničke rezerve	18	378.278,84	341.266,98
980	C.1.1 Bruto prenosne premije		99.552,41	99.662,01
982	C.1.2 Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		207.122,53	169.299,07
983	C.1.3 Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		71.603,90	72.305,90
984	C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta			
985	C.1.5 Bruto rezervisanja za izravanje rizika			
981, 986,987,988,989	C.1.6 Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja			
	C.2. Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja	19	27.107.397,97	22.030.364,00
970	C.2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		27.092.240,36	22.030.364,00
971	C.2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja		15.157,61	
972,973	C.2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati matematička rezervisanja			
974	C.2.4 Bruto rezervisanja za učešće u dobiti		0,00	0,00
	C.3 Ostala rezervisanja		0,00	0,00
960	C.3.1 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine			
961.962.963.967	C.3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)	20	3.577.155,93	1.511.624,42
22	D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		1.019.332,29	668.222,76
23	D.2 Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja		55.349,93	49.070,48
24	D.3 Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta			
25	D.4 Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja		0,00	0,00
26	D.5 Kratkoročne obaveze iz finansiranja		2.250.000,00	550.000,00
21	D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima		14.070,00	15.382,64
27, 28	D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		238.403,71	228.948,54
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)	21	311.043,08	142.247,71
950,951	E.1 Obaveze prema bankama			
954	E.2 Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti			
952,953,955,956	E.3 Druge finansijske obaveze		239.934,72	76.801,07
957	E.4 Obaveze za odloženi porez		71.108,36	65.446,64
969	F. Pasivna vremenska razgraničenja	22	97.188,02	68.094,85
	UKUPNO PASIVA		36.940.196,85	27.618.440,05

U Podgorici
Datum, 07.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

[Signature]

Izvršni direktor društva

[Signature]

Pečat CRPS

Pečat Poreske Uprave

Naziv društva za osiguranje: WIENER STÄDTISCHE ŽIVOTNO OSIGURANJE A.D. PODGORICA
Sjedište: Rimski Trg 47, Podgorica
Vrsta osiguranja: Osiguranje života

Matični broj: 02808102
Šifra djelatnosti: 6511
PIB: 02808102

BILANS USPJEHA
od 01.01. do 31.12.2023.

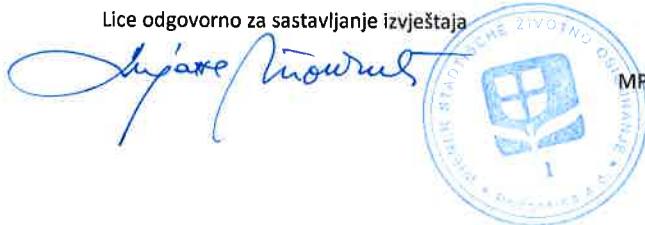
grupa računa 1	2	Napomena 3	I z n o s	
			Tekuća godina 4	Prethodna godina 5
	I POSLOVNI PRIHODI (1+2)		8.910.531,66	7.365.889,34
	1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	4	8.907.524,17	7.356.089,32
750	1.1 Obračunate bruto premije osiguranja		9.156.954,55	7.587.919,09
752	1.2 Primljene premije saosiguranja			
753	1.3 Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije			
754	1.4 Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja			
755	1.5 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		-254.936,79	-220.415,06
756	1.6 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		109,60	-11.414,71
757	1.7 Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)			
758	1.8 Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)		5.396,81	
	2. Neto prihodi od ostalih usluga		3.007,49	9.800,02
760	2.1 Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja			
764	2.2 Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			
768	2.3 Revalorizacioni poslovni prihodi			
769	2.4 Prihodi od drugih usluga		3.007,49	9.800,02
	II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)		7.872.273,63	6.295.881,36
	1. Rashodi naknada šteta	5	2.718.566,59	1.843.174,17
400	1.1 Obračunate bruto naknade šteta		2.753.740,13	1.815.203,47
	1.2 Troškovi vezani za isplatu šteta*		11.077,58	14.699,19
402	1.3 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja			
403	1.4 Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija			
404	1.5 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		-81.391,09	-56.184,71
405	1.6 Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		37.823,46	69.339,51
406	1.7 Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)		-1.981,49	-585,29
407	1.8 Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)		-702,00	702,00
408	1.9 Umanjenje za udjele saosiguravala i reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastale neprijavljene štete			
409	1.10 Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta			
	2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	6	5.077.386,67	4.387.668,03
410, 411	2.1 Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)			
412,413,414	2.2 Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)		5.077.386,67	4.387.668,03
415	2.3 Promjena rezervisanja za izravnanje rizika (+/-)			
416,417	2.4 Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)			
418,419	2.5 Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)			
	3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja		76.320,37	65.039,16
420	3.1 Troškovi za preventivu			
421	3.2 Vatrogasni doprinos			
422	3.3 Garantni fond			
423	3.4 Troškovi nadzornog organa		76.320,37	65.039,16
424	3.5 Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja			
429	3.6 Drugi ostali neto troškovi osiguranja			
460	3.7 Rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja			
463	3.8 Rezervacija za onerozne (štetne) ugovore			
462,469	3.9 Druge rezervacije			

	III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		1.038.258,03	1.070.007,98
	IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)*	7	1.547.100,34	1.408.144,30
	1. Troškovi sticanja osiguranja		719.395,57	652.147,27
	2. Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		-24.287,96	-17.405,77
	3. Amortizacija		136.490,19	107.660,41
	4. Troškovi rada		397.251,53	422.996,98
	4.1 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		355.544,62	378.569,76
	4.3 Porezi i doprinosi na isplaćene zarade		21.848,36	31.884,23
	4.5 Drugi troškovi rada		19.858,55	12.542,99
	5. Materijalni troškovi		11.210,99	15.178,22
	5.1 Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklađivanje		2.951,79	6.926,28
	5.2 Troškovi kancelarijskog materijala		3.505,11	3.816,50
	5.3 Troškovi energije		4.754,09	4.435,44
	5.4 Drugi troškovi materijala			
	6. Ostali troškovi usluga		303.034,35	238.163,77
	6.1 Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu, intelektualnih usluga - zajedno sa dažbinama, koje idu na teret preduzeća)		8.204,74	8.150,12
	6.2 Zakupnine		9.109,80	7.311,87
	6.3 Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		8.437,90	7.564,06
	6.4 Premije osiguranja		1.249,51	3.052,30
	6.5 Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		66.305,90	40.875,83
	6.6 Troškovi drugih usluga		209.726,50	171.209,59
	7. Drugi troškovi		2.638,86	7.500,00
706	8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		47.209,11	52.908,12
	V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		-508.842,31	-338.136,32
	VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)	8	1.313.973,07	882.868,89
	1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		1.169.837,67	768.006,36
770	1.1 Prihodi od kamata		1.169.465,64	768.006,36
	1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika			
771				
772	1.3 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza			
774	1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775	1.5 Pozitivne kursne razlike			
773, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782				
	1.6 Drugi prihodi		372,03	0,00
	2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		58.479,00	35.423,21
730	2.1 Rashodi od kamata		37.872,27	16.738,89
732	2.2 Gubici kod finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		45,35	0,00
734	2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		0,00	0,00
735	2.4 Negativne kursne razlike			
731, 736, 737, 738, 739				
	2.5 Drugi finansijski rashodi		20.561,38	18.684,32
740, 741, 742, 743, 744, 745, 746,	2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine			
	3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)		1.111.358,67	732.583,14
	4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		212.973,03	156.421,09
770	4.1 Prihodi od kamata		212.973,03	156.421,09
772	4.2 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		0,00	0,00
771, 774	4.3 Drugi prihodi od ulaganja			
773	4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775, 776, 777, 779, 780, 781, 782				
	4.5 Drugi finansijski prihodi		0,00	0,00
	4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine			

783, 784, 785,	4.7 Drugi prihodi		0,00	0,00
	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		10.358,63	6.135,35
730	5.1 Rashodi od kamata		5.110,06	2.329,88
732	5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		0,00	0,00
734	5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		1.504,11	0,00
737, 738, 739	5.4 Drugi finansijski rashodi		3.744,46	3.805,47
740,741,742,743,744	5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina		0,00	0,00
745.746.747	5.6 Rashodi za druge nekretnine			
748.749	5.7 Novčane kazne i odštete			
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)		202.614,40	150.285,75
	VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)		805.130,76	544.732,57
	VIII POREZ NA DOBIT	9	95.040,51	74.184,48
820	1.1 Porez na dobit		89.378,78	53.172,20
823	1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza		5.661,72	21.012,28
	IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		710.090,25	470.548,09
	X RASPODJELA NETO DOBITI			
830,831,832,833,834,839	1. Raspodjela neto dobiti			
	XI ZARADA PO AKCIJI	10	16,14	10,69

U Podgorici
Datum, 07.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Izvršni direktor društva

Pečat CRPS

Pečat Poreske Uprave

Naziv društva za osiguranje: WIENER STÄDTISCHE ŽIVOTNO OSIGURANJE A.D. PODGORICA
Sjedište: Rimski Trg 47, Podgorica
Vrsta osiguranja: Osiguranje života

Matični broj: 02808102
Šifra djelatnosti: 6511
PIB: 02808102

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
od 01.01. do 31.12.2023.

Pozicija	Uplaćeni kapital- redovne akcije	Uplaćeni kapital- povlašćene akcije	Revalorizacijska rezerva - zemljište i građevinski objekti	Revalorizacijska rezerva- finansijska ulaganja	Ostale revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Ostale rezerve (sopstvene akcije)	Neraspoređena dobit ili preneseni gubitak	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	4.400.000,00	0,00	0,00	-592.533,85	0,00	0,00	0,00	0,00	1.066.305,45	4.873.771,60
Ispravka greški prethodnog perioda										0,00
Promjena računovodstvenih politika										0,00
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)										0,00
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju				-1.819.477,62						-1.819.477,62
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju										0,00
Ostali dobiti/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama										0,00
Dobitak/gubitak prethodnog perioda									470.548,09	470.548,09
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										0,00
Dividende										0,00
Prenos dobiti u rezerve										0,00
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	4.400.000,00	0,00	0,00	-2.412.011,47	0,00	0,00	0,00	0,00	1.536.853,54	3.524.842,07
Stanje na dan 1. januar tekuće godine	4.400.000,00	0,00	0,00	-2.412.011,47	0,00	0,00	0,00	0,00	1.536.853,54	3.524.842,07
Ispravka greški prethodnog razdoblja										0,00
Promjena računovodstvenih politika										0,00
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)										0,00
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju				1.234.200,66						1.234.200,66
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju										0,00
Ostali gubici/dobici priznati direktno i kapitalu i rezervama										0,00
Dobitak/gubitak tekućeg perioda									710.090,25	710.090,25
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										0,00
Dividende										0,00
Prenos dobiti u rezerve										0,00
Stanje na dan 31. decembar tekuće godine	4.400.000,00	0,00	0,00	-1.177.810,81	0,00	0,00	0,00	0,00	2.246.943,78	5.469.132,97

U Podgorici
Datum, 07.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Izvršni direktor društva

Pečat Poreske Uprave

Pečat CRPS

Naziv društva za osiguranje: WIENER STÄDTISCHE ŽIVOTNO OSIGURANJE A.D. PODGORICA
 Sjedište: Rimski Trg 47, Podgorica
 Vrsta osiguranja: Osiguranje života

Matični broj: 02808102
 Šifra djelatnosti: 6511
 PIB: 02808102

BILANS NOVČANIH TOKOVA
 od 01.01. do 31.12.2023.

	POZICIJA	Napomena	I z n o s	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1	2	3	4
A	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
1	Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti			
	Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		9.178.960,67	7.617.202,65
	Prilivi od učešća u naknadi štete (saosiguranje i reosiguranje)		8.997.310,34	7.579.475,22
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		131.664,51	28.969,22
	Prilivi po osnovu vanrednih rashoda		49.985,82	8.758,21
2	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti			
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		3.941.246,90	3.219.485,82
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja, reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		2.148.819,25	1.574.956,12
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		212.985,06	201.164,01
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina		509.652,70	573.022,69
	Odlivi po osnovu zakupnina		38.168,09	40.963,00
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		49.464,80	36.300,00
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		528.522,41	462.932,46
	Odlivi po osnovu vanrednih rashoda		453.634,59	330.147,54
3	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		5.237.713,77	4.397.716,83
B	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
1	Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja			
	Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti		1.230.064,22	347.167,61
	Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti		0,00	0,00
	Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		1.010.250,59	347.156,85
	Prilivi od zakupnina		0,00	0,00
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		0,00	0,00
2	Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja			
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Crne Gore		219.813,63	10,76
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Centralnih banaka i Vlada stranih zemalja		7.418.337,02	4.145.763,91
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti		7.193.244,40	4.022.343,26
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori			
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava		211.348,20	123.420,65
	Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		13.744,42	0,00
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		-6.188.272,80	-3.798.596,30
C	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja			
1	Priliv iz aktivnosti finansiranja			
	Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala		2.275.179,79	1.702.331,74
	Priliv po osnovu dugoročnih kredita			
	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita		2.247.350,00	1.648.350,00
	Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja		27.829,79	53.981,74
2	Odliv iz aktivnosti finansiranja			
	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija		955.958,79	2.382.877,23
	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita			
	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita		587.872,27	2.116.738,89

	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja		368.086,52	266.138,34
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		1.319.221,00	-680.545,49
D	Neto promjena gotovine		368.661,97	-81.424,96
	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		677.867,21	309.205,24
	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		309.205,24	390.630,20

U Podgorici
Datum, 07.03.2024.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

[Signature]

Izvršni direktor društva

[Signature]

Pečat CRPS

Pečat Poreske Uprave

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Wiener Städtische životno osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) registrovano je na osnovu Rješenja Agencije za nadzor osiguranja broj 03-644/13-10 od 20. septembra 2010. godine. Društvo je upisano u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 4-0009228/001 od 21. oktobra 2010. godine.

Osnivač i vlasnik 100,00 % kapitala Društva je Vienna Insurance Group A.G. Beč, Austrija.

Sjedište Društva je u Podgorici, Arsenija Boljevića 2A, PIB 02808102. Društvo je registrovano za poslove životnog osiguranja. Pretežno se bavi osiguranjem života kao i dodatnim osiguranjima uz životno osiguranje (dopunsko osiguranje od posljedica nezgode i dopunsko zdravstveno osiguranje).

Organi upravljanja i rukovođenja Društvom su Skupština, Odbor direktora, Izvršni direktor i Sekretar Društva. Skupštinu akcionara sačinjava akcionar Društva. Skupština akcionara bira Odbor direktora – 3 člana. Izvršni direktor zastupa i rukovodi poslovanjem Društva, a imenuje ga Odbor direktora.

Članovi Odbora direktora Društva:

Gospodin Peter Hofinger
Gospodin Gabor Lehel
Gospodin Damir Ivaštinović

Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo je imalo 13 zaposlenih radnika sa punim radnim vremenom i 2 zaposlena po ugovoru o radu sa 2 radna sata dnevno (31. decembra 2022. godine 13 zaposlenih radnika sa punim radnim vremenom i 3 zaposlena po ugovoru o radu sa 2 radna sata dnevno). Na dan 31. decembra 2023. godine, kao i u prethodnom periodu, Društvo je imalo i 1 internog revizora zaposlenog po ugovoru o dopunskom radu.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje

Društvo ima obavezu da vodi svoje evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016, 145/21 i 152/22), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13, 055/16, 146/21, 152/22, 28/2023 i 125/123), Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG" br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 055/16 i 146/2021), Pravilnikom o kontnom okviru društva za osiguranje ("Sl. list RCG" br. 63/10 i 78/15) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, kao i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Crnoj Gori.

Priloženi finansijski iskazi su sastavljeni u formi obrazaca propisanih od strane Agencije za nadzor osiguranja.

Imajući u vidu razlike između navedenih regulativa koje regulišu izvještavanje Društava za osiguranje, ovi finansijski izvještaji odstupaju od MSFI u sljedećem:

1) Društvo obračunava iznos ispravki vrijednosti potraživanja u skladu sa Odlukom o načinu procjenjivanja aktive društva za osiguranje, donijetoj od strane Agencije za nadzor osiguranja. Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrednovanje ispravki vrijednosti (obezvrjeđenja) za procijenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih novčanih tokova primjenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtjevima MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje”.

2) Finansijski izvještaji su prikazani u formatu koji u pojedinim djelovima odstupaju od prezentacije u skladu sa zahtjevima sa MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja”.

3) Finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja u skladu sa zahtjevima MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: objelodanjivanja”.

Usvojene računovodstvene politike korišćene za pripremu finansijskih izvještaja na 31.12.2023. godine konzistentne su sa računovodstvenim politikama primijenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Zvanična valuta izvještavanja

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR). Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u eurima.

2.3. Pravila procjenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrijednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se vrednuju po fer vrijednosti.

2.4. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekat na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i u budućim razdobljima, ako izmjena utiče i na njih.

Najznačajnije procjene vezane uz finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima relativno konzervativan pristup formiranju rezervi i primjenjuje propise Agencije za nadzor osiguranja prilikom obračuna tehničkih rezervi. Rukovodstvo vjeruje da je postojeći nivo rezervi adekvatan.

2.5. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

2.6. Uporedni podaci

Društvo je prikazalo uporedne podatke za bilans uspjeha za period 01. januara do 31. decembra 2022. godine, bilans stanja, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans novčanih tokova za godinu koja se završava 31. decembra 2022. godine.

Društvo je izvršilo korekciju uporednog podatka u bilansu stanja na dan 31. decembar 2022. godine u skladu sa zahtjevima MRS 8. Korekcije se odnose na prikazivanje efekata odloženih poreskih sredstava po osnovu revalorizacionih rezervi hartija od vrijednosti klasifikovanih kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Po ovom osnovu, Društvo je korigovalo uporedni period na način što je umanjilo revalorizacione rezerve HOV na dan 31. decembar 2022. godine za iznos od EUR 328.911 i uvećalo odložena poreska sredstva za navedeni iznos. Za obračun odloženog poreskog sredstva Društvo je koristilo poresku stopu od 12% koja predstavlja najbolju procjenu poreske stope po kojoj će Društvo u narednom periodu obračunavati porez na dobit. Navedena korekcija nema uticaja na neto dobit Društva u prethodnoj godini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primjenjuje u svim periodima prezentiranim u finansijskim izvještajima. Osnovne računovodstvene politike primijenjene kod sastavljanja finansijskih izvještaja za 2023. godinu navedene su dalje u tekstu.

3.1 Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

Rukovodstvo vjeruje da će se uspješno poslovanje Društva iz prethodnih godina nastaviti i u poslovnoj 2024. godini u kojoj se planira pozitivan poslovni rezultat, te povećanje tržišnog učešća.

3.2 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premija osiguranja i saosiguranja i prihodi od ostalih usluga.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja životnog osiguranja predstavljaju iznosi fakturisane premije, koju osiguranik plaća osiguravaču na osnovu ugovora o osiguranju. Visina premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvojio je Odbor Direktora Društva.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje organ određen statutom Društva.

Prihodi od ostalih usluga čine prihodi od drugih poslova osiguranja i prihodi od drugih usluga.

3.3 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju rashode za štete, rashode za promjenu neto tehničkih rezervisanja i ostale troškove, doprinose i rezervisanja.

Rashodi naknada šteta i ugovornih iznosa predstavljaju rashode za isplatu šteta i ugovorenih iznosa koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opštih akata Društva. Ovi rashodi uključuju i rashode procjene šteta i druge rashode definisane aktima Društva.

Neto rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta (odštete i troškovi procjena), umanjeni za dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto rezervi za štete, koje su korigovane za učešće reosiguranja u tim rezervama. Troškovi procjene sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva za slučajeve šteta sa sudskim troškovima i troškovima vještaka.

Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja se odnose na promjene matematičke rezerve. Matematička rezerva osiguranja života je obračunata Zillmer prospektivnom metodom u skladu sa principima aktuarske matematike, osim za ugovore sa jednokratnom premijom, redukovane ugovore i riziko osiguranja gdje se matematička rezerva obračunava neto prospektivnom metodom.

Pripadajuća dobit osiguranja života predstavlja iznose na koje osiguranici imaju pravo po osnovu učešća u dobiti iz ugovora o osiguranju života.

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju troškove nadzornog organa, troškove ispravke vrijednosti premije osiguranja, rezervacije za otpremnine povodom penzionisanja i druge rezervacije.

3.4 Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju rashode koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Ove poslovne rashode čine rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja kao što su materijalni troškovi, zakupnine, amortizacija, bruto zarade, provizija zastupnicima za prodate polise osiguranja, reklama, reprezentacija i drugo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski prihodi i rashodi

Dobici od ulaganja obuhvataju prihode po osnovu kamate na finansijska sredstva i vrijednosno prilagođavanje ulaganja.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata i drugi troškovi pozajmljivanja knjiže se u korist i na teret obračunskog perioda na koji se odnose.

3.6 Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeljeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha

Finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeljeća duži od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

U bilansu stanja Društva kredit i potraživanja obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinska sredstva i gotovinske ekvivalente.

Depoziti kod banaka klasifikovani su kao kredit i potraživanja i vrednuju se po amortizacionoj vrijednosti umanjenoj za gubitke po osnovu obezvrjeđenja.

Potraživanja za premiju čine potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja kao i druga potraživanja od kupaca.

Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno, ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju ulaganja za koja postoji namjera držanja u posjedu tokom neodređenog vremenskog perioda, a koja se mogu prodati u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima, a u slučaju promjene kamatnih stopa, deviznog kursa ili vrijednosti kapitala.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja predstavlja visinu izdatka uvećanu za troškove sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se direktno u kapitalu kroz izvještaj o promjenama na kapitalu, osim za troškove od umanjenja vrijednosti i devizine gubitke i dobitke.

Prilikom prodaje finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu biće priznat kao dobit ili gubitak preko bilansa uspjeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju hartije od vrijednosti (obveznice) i u bilansu stanja Društva prikazana su na poziciji "Hartije od vrijednosti".

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (nastavak)

Dugoročna finansijska sredstva, koja za naplatu dospijevaju u roku od godinu dana od datuma na koji glasi bilans stanja, se u bilansu stanja prenose u kratkoročna finansijska sredstva.

Finansijska sredstva koja se drže do dospelja

Finansijska sredstva koja se drže do dospelja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospjećem, i za koja rukovodstvo Društva ima pozitivnu namjeru i sposobnost da ih drži do roka dospelja. Ukoliko Društvo prodaje više od materijalno značajnog iznosa investicije koja se drži do dospelja, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva koja se drže do dospelja inicijalno su evidentirana po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa su iskazana po amortizovanoj vrijednosti, odnosno sadašnjoj vrijednosti budućih tokova gotovine utvrđenih primjenom efektivne kamatne stope sadržane u instrumentu.

Vrednovanje

/i/ Vrednovanje po amortizovanim vrijednostima

Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva ili obaveze je iznos po kome se sredstva ili obaveze inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrijednosti i nominalne vrijednosti na dan dospelja instrumenta, umanjeno za obezvrjeđenje.

/ii/ Vrednovanje po fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmijenjeno, ili obaveza izmirena, između obavještenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrijednost se određuje primjenom dostupnih tržišnih informacija na dan izvještavanja. Za utvrđivanje fer vrijednosti HOV koje Društvo posjeduje na dan 31. decembar 2023. godine korišćene su cijene sa Bloomberg platforme ili korišćenjem mark to model-a za one HOV čije cijene nisu iskazane na Bloomberg platformi.

Fer vrijednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrijednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinska sredstva, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospelje, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrijednosti navedenih finansijskih sredstava i obaveza.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se procjenjuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budućni novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Potraživanja za premiju podrazumijevaju potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja. Mjesečno se prati pregled potraživanja iz ugovora o osiguranju, i sva potraživanja koja su starija od tri mjeseca se storniraju.

Evidentiranje potraživanja za premiju osiguranja se vrši u neto iznosu, bruto potraživanja se umanjuju za iznos ispravke vrijednosti potraživanja. Društvo vrši kategorizaciju potraživanja u skladu sa finansijskom sposobnošću klijenta i periodom docnje kod naplate potraživanja.

Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja vrši se kada postoje objektivni dokazi da Društvo neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu sa dogovorenim uslovima i utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa. Utvrđeni iznos ispravke vrijednosti se iskazuje u bilansu uspjeha u finansijskom periodu na koji se odnosi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6 Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine (opšte)

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese finansijsku imovinu odnosno zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

3.7 Razgraničenje troškova sticanja osiguranja

Društvo vrši razgraničenje troškova sticanja ukoliko postoji pozitivna razlika između bruto rezerve koja uključuje stvarne troškove provizije i bruto rezerve obračunate u skladu sa propisanim procentom zilverizacije, koji iznosi 3,5% od osigurane sume.

3.8 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obilježja.

Početno mjerenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti koja se sastoji od nabavne cijene uvećane za sve zavisne troškove nabavke, a umanjene za trgovinske popuste i rabate.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i kumulativne gubitke zbog obezvrjeđenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podliježu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina osim softvera za osiguranje gdje je rok trajanja 10 godina i ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu ugovorom. Društvo nije mijenjalo stope amortizacije u odnosu na prethodnu godinu.

3.9 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su inicijalno iskazane po nabavnoj vrijednosti. Sve nabavke opreme u toku 2023. godine iskazane su po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost uključuje sve izdatke koji se priznaju u skladu sa crnogorskim računovodstvenim propisima. Amortizacija se primjenom proporcionalne metode obračunava na nabavnu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme.

Primijenjene stope amortizacije su:

Naziv	Godišnja stopa amortizacije
Kancelarijski namještaj	15,00 %
Kancelarijske mašine	20,00 %
Službena vozila	20,00 %
Kompjuterska oprema	20,00 %

Obračun amortizacije za nekretnine, postrojenja i opremu počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Društvo nije mijenjalo stope amortizacije u odnosu na prethodnu godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

3.9.1 Zakup

Zakup je ugovoreni odnos, u kome zakupodavac, u zamjenu za plaćanje ili niz plaćanja, na zakupca prenosi pravo korišćenja sredstva za ugovoreni period.

Zakup je ugovor ili dio ugovora koji stvara izvršna prava i obaveze i prenosi pravo na kontrolu i upotrebu identifikovane imovine na određeno vrijeme u zamjenu za naknadu. Prema tome, MSFI 16 zahtijeva utvrđivanje da li ugovor ispunjava definiciju zakupa.

Društvo kao korisnik lizinga priznaje obavezu po osnovu zakupa i imovinu s pravom korišćenja tokom trajanja zakupa za sve zakupe, uz određene izuzetke - zakupi imovine „male vrijednosti“ i kratkoročni zakupi. Kao kratkoročni zakupi definisani su oni zakupi koji na datum početka zakupa imaju rok od 12 mjeseci ili manje, bez mogućnosti kupovine osnovnog sredstva. Zakupi imovine čija je vrijednost na datum početka zakupa manja ili jednaka EUR 5 hiljada, definišu se kao zakupi „male vrijednosti“, i priznaju se kao trošak zakupa za vrijeme trajanja ugovora.

Imovina s pravom korišćenja

Na datum početka zakupa, Društvo vrši odmjeravanje imovine s pravom korišćenja po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualnu akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti i prilagođenoj za svako ponovno vrednovanje obaveza po osnovu zakupa. Nabavna vrijednost imovine s pravom korišćenja obuhvata: iznos inicijalno mjerene obaveze po osnovu zakupa, prilagođen za bilo koja plaćanja izvršena na dan ili prije prvog dana trajanja zakupa, umanjen za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom i bilo koje početne direktne troškove koje ima zakupac, i procjenu troškova koji treba da nastanu iz zakupa na kraju roka zakupa. Nakon datuma početka, Društvo mjeri imovinu s pravom korišćenja koristeći metod troška i priznaje amortizaciju imovine s pravom korišćenja linearnom metodom tokom perioda zakupa, i (odvojeno) kamatu na obaveze po osnovu zakupa.

Obaveze po osnovu zakupa

Na datum početka ugovora, Društvo mjeri obavezu po osnovu zakupa po neto sadašnjoj vrijednosti zakupnina koje nisu plaćene na taj datum. Zakupnine se sastoje od fiksnih plaćanja, varijabilnih plaćanja zakupnine koja zavise od indeksa ili stopa, iznosa za koje se očekuje da će biti plaćeni u okviru garancija rezidualne vrijednosti, plaćanja za zakup u opcionom periodu produženja, ako postoji razumna vjerovatnoća da će se opcija iskoristiti, i isplate koje zahtijeva zakupac za prijevremeni raskid zakupa, ako ugovor o zakupu ostavlja mogućnosti raskida.

Naknadno (nakon datuma početka ugovora o zakupu), Društvo mjeri obavezu po osnovu zakupa na način što se vrši:

- povećanje knjigovodstvene vrijednosti, po osnovu promjena kamate na obavezu po osnovu zakupa;
- smanjenje knjigovodstvene vrijednosti po osnovu izvršenih isplata zakupnina; i
- ponovno odmjeravanje knjigovodstvene vrijednosti, kako bi se odrazile sve ponovne procjene ili promjene ugovora o zakupu.

3.10 Kapital

Kapital Društva čini: akcijski kapital, revalorizacije i druge rezerve, akumulirani dobitak prethodnih godina i dobit tekuće godine.

3.11 Garantni kapital

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisan Zakonom o osiguranju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12 Bruto tehničke rezerve

Društvo formira tehničke rezerve u skladu sa Zakonom o osiguranju, podzakonskim aktima i internim pravilnicima. Tehničke rezerve su namijenjene za pokriće budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizilaze iz poslova osiguranja, koje obavlja. Ulaganja sredstava tehničkih rezervi se vrši u skladu sa važećim Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje koji izdaje Agencija za nadzor osiguranja.

Društvo formira sljedeće vrste tehničkih rezervi:

- Prenosne premije,
- Matematičke rezerve,
- Rezervisane štete,
- Rezerve za učešće u dobiti.

3.13 Prenosne premije

Prenosna premija obrazuje se iz ukupne premije osiguranja, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja. Prenosne premije služe za pokriće obaveza iz osiguranja koje će nastati u narednom obračunskom periodu.

Prenosna premija se obračunava po principu bruto premije - osnovicu za obračun čini obračunata (fakturisana) bruto premija. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom pro-rata-temporis, čime se obezbjeđuje da u periodu za koji se utvrđuje rezultat poslovanja bude prihodovana samo ona obračunata i fakturisana premija koja se odnosi na taj period.

Prenosne premije utvrđuje ovlašćeni aktuar i iskazuje u okviru matematičke rezerve osiguranja života. Prenosna premija dopunskih osiguranja iskazuje se posebno u bilansima.

3.14 Matematička rezerva

Matematička rezerva životnih osiguranja obrazuje se u visini sadašnje vrijednosti budućih obaveza Društva umanjene za sadašnju vrijednost budućih obaveza ugovarača osiguranja (premija osiguranja) i izračunava se za svaki pojedinačni ugovor o osiguranju. Matematička rezerva životnih osiguranja izračunata je na osnovu fakturisane premije što je u skladu s Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i posebnih rezervi životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicioni rizik ("Sl. list CG", br. 01/13 od 03.01.2013). Obračun matematičke rezerve rađen je prospektivnom metodom. Pri izračunu matematičke rezerve poštovano je pravilo da se negativna matematička rezerva postavlja na nulu.

Matematička rezerva izračunata je kao bruto rezerva uz Zillmerov faktor koji odgovara ukalkulisanoj provizijskoj stopi, ali ni u kom slučaju nije veći od 3,5%, što je u skladu s Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i posebnih rezervi životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicioni rizik ("Sl. list CG", br. 01/13). Po polisama za koje osiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog razdoblja obračunata je prenosna premija, budući da se obračunska razdoblja ne poklapaju, po principu "pro rata temporis" na osnovu fakturisane premije.

3.15 Rezervisane štete

Rezerve za štete se obrazuju u visini potencijalnih obaveza koje je Društvo dužno da isplati na osnovu ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije isteka ugovora o osiguranju.

Društvo vrši rezervisanja za nastale prijavljene štete kao i rezervisanja za nastale, a još neprijavljene štete.

Rezervisanja za nastale prijavljene štete se kreiraju od slučaja do slučaja. Direktni troškovi su uključeni u rezervi, dok se indirektni dodaju na način što se sama rezerva koriguje sa koeficijentom rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu šteta.

Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete se određuju primjenom metode „chain leader“ uz primjenu koeficijenta troškova u vezi sa obradom šteta. Koeficijent troškova se određuje iz odnosa troškova u vezi sa obradom šteta dopunskih osiguranja i likvidiranih šteta (pozitivno riješenih šteta) dopunskih osiguranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16 Rezerve za neistekle rizike

Društvo obrazuje rezerve za neistekle rizike ako utvrdi da je očekivani iznos šteta i troškova u narednom periodu po ugovorima iz tekućeg perioda viši od iznosa rezervi za prenosne premije.

Očekivani iznosi šteta su obračunati na osnovu procijenjenih racija šteta i prenosne premije. Za procjenu racija šteta korišćeni su istorijski podaci, do 5 godina unazad.

3.17 Rezerve za učešće u dobiti

Društvo na kraju svake poslovne godine vrši rezervisanje za pripis dobiti za tu poslovnu godinu. Iznos rezervi predviđen za pripis dobiti vrši se na osnovu procjena ovlašćenog aktuara, kretanja tržišta i očekivanih rezultata Društva. Odluku o rezervisanju za pripis dobiti donosi Odbor direktora Društva.

Pripis ostvarene dobiti vrši se na kraju poslovne godine za proteklu poslovnu godinu, i to za sva osiguranja koja su bila važeća na kraju poslovne godine i koja su na kraju protekle godine bila u trećoj godini osiguranja. Za osiguranja sa jednokratnom uplatom, pravo na pripis dobiti osiguranja stiču ulaskom u drugu godinu osiguranja. Odluku o pripisu ostvarene dobiti donosi Odbor direktora Društva.

3.18 Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02 i 80/04, te Sl. list CG br. 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21, 152/22, 28/23 i 125/23). Stopa poreza na dobit je progresivna i iznosi 9% na iznose oporezive dobiti do 100.000,00 eura, 12% na iznose od 100.000,01 do 1.500.000,00 eura i 15% na iznose preko 1.500.000,01 eura.

Obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. Porez po odbitku plaća se po stopi od 15% na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

3.19 Primanja zaposlenih

Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva dio su penzionog fonda Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni prema Fondu PIO Crne Gore se vode kao trošak u periodu kada nastanu. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni fond niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa važećim Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju Crne Gore.

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Opšteg kolektivnog ugovora i Pravilnikom o naknadama i drugim primanjima zaposlenih u Društvu sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, obezbjeđuje pomoć zaposlenima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.19 Primanja zaposlenih (nastavak)

Troškovi socijalnog osiguranja

Društvo snosi troškove zaposlenih koji se odnose na obezbjeđenje kao što su penzijsko osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i slično. Ovi iznosi se iskazuju u bilansu uspjeha u okviru troškova zarada.

Otpremnine

Saglasno Pravilniku o naknadama i drugim primanjima zaposlenih u Društvu, zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju u iznosu od šest prosječnih neto mjesečnih zarada zaposlenog ostvarenih u posljednjih šest mjeseci ili šest prosječnih neto mjesečnih zarada na nivou Društva, zavisno od toga šta je povoljnije za zaposlenog.

4. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I REOSIGURANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Obračunate bruto premije osiguranja	9.156.955	7.587.919
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja	(254.937)	(220.415)
Promjene bruto prenosnih premija	110	(11.415)
Promjena prenosnih premija za reosiguravajući dio	5.397	-
	8.907.525	7.356.089

Obračunate bruto premije osiguranja:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Vrste osiguranja		
Osiguranje života		
- osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja	7.377.685	5.961.952
- osiguranje života za slučaj smrti	877.456	836.729
- doživotno osiguranje života za slučaj smrti	101.414	100.846
Dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života		
- dopunsko osiguranje od posljedica nezgode uz osiguranje života	348.658	317.983
- dopunsko zdravstveno osiguranje uz osiguranje života	387.457	370.409
Druge vrste životnih osiguranja		
- osiguranje života kod kojeg osiguranik na sebe preuzima investicioni rizik	64.285	-
	9.156.955	7.587.919

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

5. RASHODI NAKNADA ŠTETA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Obračunate bruto naknade šteta	2.753.740	1.815.203
Troškovi vezani za isplatu šteta	11.078	14.699
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	(81.391)	(56.185)
Promjena bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	37.823	69.340
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio	(1.981)	(585)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	(702)	702
	2.718.567	1.843.174

Obračunate bruto naknade šteta po vrstama osiguranja:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
U EUR		
Osiguranje života		
- osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja	2.396.503	1.454.262
- osiguranje života za slučaj smrti	96.891	115.611
- doživotno osiguranje života za slučaj smrti	31.528	36.204
Dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života		
- dopunsko osiguranje od posljedica nezgode uz osiguranje života	123.301	83.259
- dopunsko zdravstveno osiguranje uz osiguranje života	105.517	125.867
	2.753.740	1.815.203

6. RASHODI ZA PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Matematička rezerva		
Osiguranje života	5.033.236	4.341.262
Tarifa B	21.199	25.618
Rezerva za učešće u dobiti	22.952	20.788
	5.077.387	4.387.668

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

7. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Troškovi sticanja osiguranja – provizije	752.432	652.147
Promjena u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	24.288	17.406
Amortizacija	136.490	107.660
Troškovi rada	364.216	422.997
Materijalni troškovi	11.211	15.178
Ostali troškovi usluga	303.035	238.164
Drugi troškovi	2.639	7.500
Umanjenje za prihode od provizija reosiguranja	(47.209)	(52.908)
	1.547.102	1.408.144

U okviru pozicije ostali troškovi usluga u iznosu od EUR 303.035 (2022: EUR 238.164) troškovi drugih usluga iznose EUR 209.726 (2022: EUR 171.210) i prikazani su kako slijedi u tabeli:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Zakup IT opreme i softvera	10.778	10.478
Troškovi telefonskih i poštanskih usluga	26.349	27.772
Štamparske usluge	14.659	18.751
Usluge održavanja softvera	112.305	76.580
Troškovi ostalih usluga	45.635	37.629
	209.726	171.210

8. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Prihodi od kamata – oročeni depoziti	1.657	6.400
Prihodi od kamata – obveznice raspoložive za prodaju	615.635	615.204
Prihodi od kamata – obveznice koje se drže do dospijeća	731.809	273.742
Prihodi od kamata – pozajmice osiguranicima	33.331	29.070
Prihodi od kamata – depoziti po viđenju	7	11
	1.382.439	924.427
Rashodi od kamata – krediti	(37.872)	(16.739)
Rashodi od kamata – osnovna sredstva sa pravom korišćenja	(5.110)	(2.300)
	(42.982)	(19.069)
Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	(45)	-
Drugi finansijski rashodi	(24.305)	(22.489)
Drugi prihodi	372	-
Drugi rashodi	(1.504)	-
	1.313.975	882.869

Investicijama u crnogorske državne obveznice, Društvo je u toku 2023. godine uvećalo portfelj finansijskih investicija za ukupno EUR 9,02 miliona u nominalnom iznosu (napomena 13). To je rezultiralo značajnim uvećanjem prihoda od kamata na obveznice u 2023. godini, 51,6% više u odnosu na uporedni period.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

9. POREZ NA DOBIT

a) Porez na dobit

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Tekući porez	(89.379)	(53.172)
Odloženi porez	(5.662)	(21.012)
	<u>(95.041)</u>	<u>(74.184)</u>

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

Usaglašavanje dobiti po finansijskim izvještajima i poreza na dobit u poreskom bilansu prikazano je u pregledu koji slijedi:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Dobit u bilansu uspjeha prije oporezivanja	805.131	544.733
Poreska stopa 9% i 12%	93.616	62.368
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	9.163	7.664
Ostale korekcije	(7.914)	(8.081)
Poreski efekat amortizacije	<u>(5.486)</u>	<u>(8.779)</u>
Utvrđena poreska obaveza	89.379	53.172
Efektivna poreska stopa	<u>11,10%</u>	<u>9,76%</u>

10. ZARADA PO AKCIJI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Dobitak	710.090	484.660
Prosječan ponderisan broj izdatih akcija	<u>44.000</u>	<u>44.000</u>
Dobitak / (gubitak) po akciji	<u>16,1384</u>	<u>11,0150</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

	(Iznosi u EUR)			
	Softver	Licence	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Nabavna vrijednost na dan 1.januar 2022. godine	504.206	14.535	538.121	1.056.862
Nabavke u toku godine	116.109	-	49.090	165.199
Aktivacije u toku godine	520.794		(520.794)	-
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	1.141.109	14.535	66.417	1.222.061
Nabavna vrijednost na dan 1.januar 2023. godine	1.141.109	14.535	66.417	1.222.061
Nabavke u toku godine	97.369	4.785	-	102.154
Aktivacije u toku godine	9.365		(9.365)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	1.247.843	19.320	57.052	1.324.215
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januar 2022. godine	(232.370)	(12.918)	-	(245.288)
Obračunata amortizacija	(65.908)	(1.025)	-	(66.933)
Stanje, 31. decembar 2022. godine	(298.278)	(13.943)	-	(312.221)
Ispravka vrijednosti na dan 1. januar 2023. godine	(298.278)	(13.943)	-	(312.221)
Obračunata amortizacija	(77.033)	(802)	-	(77.835)
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	(375.311)	(14.745)	-	(390.056)
Neotpisana vrijednost na dan 31. decembar 2022. godine	842.831	592	66.417	909.840
Neotpisana vrijednost na dan 31. decembra 2023. godine	872.532	4.575	57.052	934.159

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE DJELATNOSTI
OSIGURANJA

	(Iznosi u EUR)			
	Vozila	Poslovni prostor sa pravom korišćenja	Oprema i ostalo	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje, 1. januara 2022. godine	58.150	161.085	100.126	319.361
Nabavke u toku godine	42.700	-	2.067	44.767
Prodaja	(25.000)	-	-	(25.000)
Otpis	-	-	(18.198)	(18.198)
Stanje, 31. decembra 2022. godine	75.850	161.085	83.995	320.930
Stanje, 1. januara 2023. godine	75.850	161.085	83.995	320.930
Nabavke u toku godine	-	318.975	16.104	335.079
Prodaja	-	-	-	-
Prekid ugovora/Otpis	(13.850)	(161.085)	(41.455)	(216.390)
Stanje, 31. decembra 2023. godine	62.000	318.975	58.644	439.619
Ispravka vrijednosti				
Stanje, 1. januara 2022. godine	(48.178)	(28.637)	(81.731)	(158.546)
Amortizacija	(5.283)	(28.637)	(6.807)	(40.727)
Prodaja	25.000	-	-	25.000
Otpis	-	-	18.998	18.998
Stanje 31. decembra 2022. godine	(28.461)	(57.274)	(69.540)	(155.275)
Stanje, 1. januara 2023. godine	(28.461)	(57.274)	(69.540)	(155.275)
Amortizacija	(12.400)	(38.935)	(7.320)	(58.655)
Prodaja	-	-	-	-
Otpis	13.850	74.957	39.950	128.757
Stanje 31. decembra 2023. godine	(27.011)	(21.252)	(36.910)	(85.173)
Sadašnja vrijednost 31. decembra 2022. godine	47.389	103.811	14.455	165.655
Sadašnja vrijednost 31. decembra 2023. godine	34.989	297.723	21.734	354.446

Otpisani iznos od EUR 161.085 se odnosi na prekid ugovora o zakupu sa ANNI inženjering DOO, Podgorica i prelazak u nove poslovne prostorije u ulici Arsenija Boljevića 2A, Podgorica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Ulaganja u obveznice	32.239.903	23.846.102
Koje se drže do dospeljeća	15.300.517	7.847.134
Raspoložive za prodaju	16.939.386	15.998.968
Ulaganja u investicione fondove	16.423	-
Druga dugoročna finansijska ulaganja	935.384	679.120
	33.191.710	24.525.222

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Obveznice

Pregled ulaganja u obveznice i stanje na 31. decembar 2023. godine je dat sledećom tabelom:

	ISIN	Količina HOV	Valuta	Nabavna vrijednost	Nominalna vrijednost	Datum dospeljeća	Ukupna vrijednost
Državne obveznice GB26	MEGB26KA1PG2	2.200	EUR	2.211.928	2.200.000	23.04.2026	2.101.447
Državne EURO obveznice MNE 2025	XS1807201899	7.371.000	EUR	7.320.393	7.371.000	21.04.2025	7.257.339
Državne EURO obveznice MNE 2029	XS2050982755	3.500.000	EUR	3.373.329	3.500.000	03.10.2029	2.883.300
Državne EURO obveznice MNE 2027	XS2270576700	5.350.000	EUR	5.309.523	5.350.000	16.12.2027	4.697.300
UKUPNO:		16.223.200		18.215.173	18.421.000		16.939.386

Državne obveznice 2G24 čija vrijednost na dan 31. decembar 2023. godine iznosi EUR 494.417 i dospeljevaju u 2024 godini klasifikovane su kao kratkoročna finansijska ulaganja (napomena 14).

Pregled ulaganja u obveznice i stanje na 31. decembar 2022. godine je dat sledećom tabelom:

	ISIN	Količina HOV	Valuta	Nabavna vrijednost	Nominalna vrijednost	Datum dospeljeća	Ukupna vrijednost
Državne obveznice 2G24	ME2G24KA2PG0	500	EUR	500.300	500.000	22.04.2024	487.649
Državne obveznice GB26	MEGB26KA1PG2	2.200	EUR	2.211.928	2.200.000	23.04.2026	2.034.584
Državne EURO obveznice MNE 2025	XS1807201899	7.371.000	EUR	7.320.393	7.371.000	21.04.2025	6.777.045
Državne EURO obveznice MNE 2029	XS2050982755	3.500.000	EUR	3.373.329	3.500.000	03.10.2029	2.513.315
Državne EURO obveznice MNE 2027	XS2270576700	5.350.000	EUR	5.309.523	5.350.000	16.12.2027	4.186.375
UKUPNO:		16.223.700		18.715.473	18.921.000		15.998.968

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

Hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća

Obveznice

Pregled ulaganja u obveznice i stanje na 31. decembar 2023. godine je dat sledećom tabelom:

	ISIN	Količina HOV	Valuta	Nabavna vrijednost	Nominalna vrijednost	Datum dospeljeća	Ukupna vrijednost
Državne EURO obveznice MNE 2025	XS1807201899	200.000	EUR	203.730	200.000	21.04.2025	200.455
Državne EURO obveznice MNE 2027	XS2270576700	3.200.000	EUR	2.698.560	3.200.000	16.12.2027	2.745.802
Državne EURO obveznice MNE 2029	XS2050982755	15.140.000	EUR	12.116.281	15.140.000	03.10.2029	12.354.260
UKUPNO:		18.540.000		15.018.571	18.540.000		15.300.517

Pregled ulaganja u obveznice i stanje na 31. decembar 2022. godine je dat sledećom tabelom:

	ISIN	Količina HOV	Valuta	Nabavna vrijednost	Nominalna vrijednost	Datum dospeljeća	Ukupna vrijednost
Državne EURO obveznice MNE 2025	XS1807201899	200.000	EUR	203.730	200.000	21.04.2025	200.807
Državne EURO obveznice MNE 2027	XS2270576700	900.000	EUR	791.283	900.000	16.12.2027	785.594
Državne EURO obveznice MNE 2029	XS2050982755	8.421.000	EUR	6.830.314	8.421.000	03.10.2029	6.860.733
UKUPNO:		9.521.000		7.825.327	9.521.000		7.847.134

Ulaganja u investicione fondove

Pregled ulaganja u jedinice investicionih fondova i stanje na 31. decembar 2023 godine je dat sledećom tabelom:

Naziv investicionog fonda	Društvo za upravljanje fondom	Broj jedinica	Valuta	Vrijednost jedinica
WVP PREMIUM, Crna Gora	WVP fund management AD	690,3235	EUR	7.252
ERSTE GREEN EQUITY, Hrvatska	Erste Asset Management DOO za upravljanje investicionim fondovima	75,7099	EUR	6.848
ERSTE ADRIATIC BOND, Hrvatska	Erste Asset Management DOO za upravljanje investicionim fondovima	20,8925	EUR	2.323
		786,9259		16.423

Na 31. decembar 2022. godine, Društvo nije imalo dugoročna finansijska ulaganja u vidu jedinica investicionih fondova.

Dugoročno oročeni depoziti

Na 31. decembar 2023. godine, kao i na 31. decembar 2022. godine, Društvo nije imalo dugoročna finansijska ulaganja u vidu depozita.

Druga dugoročna finansijska ulaganja

Na 31. decembar 2023. godine Društvo ima druga dugoročna finansijska ulaganja u iznosu od EUR 935.384 (na 31. decembar 2022. godine: EUR 679.120). Ova ulaganja predstavljaju pozajmice osiguranicima na koje oni stiču pravo nakon 3 godine od početka osiguravajućeg pokrića, a u maksimalnom iznosu od 90% otkupne vrijednosti na dan odobravanja pozajmice. Pozajmice osiguranicima se daju po godišnjoj kamatnoj stopi od 5% (u 2022. godini, kamata je iznosila 4%).

Društvo nije davalo pozajmice osiguranicima koje nisu obezbijeđenje polisama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

14. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

	31. decembar 2023.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2022.
Kratkoročna ulaganja u obveznice	494.417	-
Kratkoročna ulaganja u depozite	-	200.000
Druga kratkoročna ulaganja	18.841	3.859
	513.258	203.859

Obveznice

Na dan 31. decembar 2022. godine, Društvo nije imalo kratkoročna finansijska ulaganja u vidu obveznica.

Depoziti

Na 31. decembar 2023. godine, Društvo nije imalo kratkoročna finansijska ulaganja u vidu depozita.

Na 31. decembar 2022. godine Društvo je imalo ukupna kratkoročna finansijska ulaganja u vidu depozita kod jedne banke u iznosu od EUR 200.000. Pregled ulaganja je dat u tabeli kako slijedi:

Banka	Iznos depozita	31. decembar 2022.	Početak oročenja	Datum dospijeca	(Iznosi u EUR) Kamatna stopa
Lovćen banka a.d. Podgorica	200.000	200.000	01.03.2020.	01.03.2023.	3,20%
UKUPNO:	200.000	200.000			

Druga kratkoročna ulaganja

Druga kratkoročna ulaganja predstavljaju pozajmice osiguranicima na koje oni stižu pravo nakon 3 godine od početka osiguravajućeg pokrića, a u maksimalnom iznosu od 90% otkupne vrijednosti na dan odobravanja pozajmice, a koje dospijevaju u roku do godine dana od datuma bilansa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

15. KRATKOROČNA SREDSTVA

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Gotovinska sredstva	677.867	309.205
Kratkoročna potraživanja	592.496	651.273
Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	145.657	137.351
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta	15.439	50.049
Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja	35.126	43.233
Kratkoročna potraživanja iz finansiranja	378.157	353.124
Druga kratkoročna potraživanja	18.117	67.516
Potraživanje za refundaciju bolovanja zaposlenih	1.924	14.016
	1.270.363	960.478

Druga kratkoročna potraživanja Društva sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine iznose EUR 18.117 odnose se, skoro u cjelosti, na potraživanja po osnovu datih avansa ekskluzivnim zastupnicima, NEW LIFE d.o.o. Podgorica (EUR 10.000, na dan 31. decembar 2022. godine EUR 28.000) i FINANSIJE24 d.o.o. Podgorica (EUR 6.000, na dan 31. decembar 2022. godine EUR 18.000).

Kratkoročna potraživanja iz finansiranja sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine iznose EUR 378.157 (31. decembra 2022. godine: EUR 353.124) i u cjelosti se odnose na obračunate, dospjele kamate po osnovu: obveznica koje se drže do dospeljeća EUR 102.346, obveznica koje su raspoložive za prodaju EUR 264.005 i kamata na odobrene predujmove EUR 11.807.

16. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Odloženi troškovi sticanja osiguranja-provizije	481.509	505.797
Druga aktivna vremenska razgraničenja	9.518	1.434
	491.027	507.231

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

17. AKCIJSKI KAPITAL - OBIČNE AKCIJE

Kapital Društva čini akcijski kapital. U skladu sa odredbama Zakona o osiguranju Crne Gore minimalni iznos osnovnog kapitala društva za životna osiguranja iznosi EUR 3.000.000.

Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo posjeduje EUR 4.400.000 kapitala koji se sastoji od 44.000 redovnih akcija nominalne vrijednosti EUR 100 po akciji.

Adekvatnost kapitala

U skladu sa Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG", br. 78/06, 19/07, "Sl. list CG", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 6/13 i 55/16 i 146/21), garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti. U skladu sa Zakonom o osiguranju, društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala.

Obračun kapitala

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
OSNOVNI KAPITAL	4.400.000	4.400.000
Revalorizacione rezerve	(1.177.810)	(2.412.011)
Preneseni gubitak iz prethodnih godina	1.536.854	1.066.305
Dobit /(gubitak) tekuće godine	710.090	470.549
	5.469.134	3.524.843

Obračun kapitala

	(Iznosi u EUR)	
	2023.	
	2022.	
Uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranje	4.400.000	4.400.000
Nematerijalna imovina	(934.159)	(909.839)
Prenesena dobit iz prethodnih godina	1.536.854	1.066.305
Osnovni kapital	5.002.695	4.556.466
Dopunski kapital	-	-
Garantni kapital	5.002.695	4.556.466
Odbitne stavke	-	-
Kapital	5.002.695	4.556.466
Margina solventnosti	1.920.991	1.643.410
Minimalni akcijski kapital	3.000.000	3.000.000
Kapital >= Margina solventnosti	3.081.704	2.913.057
Garantni kapital >= 1/3 Margine solventnosti	4.362.365	4.008.663
Garantni kapital >= min iznosu Akcijskog kapitala	2.002.695	1.556.466

18. BRUTO TEHNIČKE REZERVE

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Bruto prenosne premije	99.552	99.662
Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	207.123	169.299
Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete	71.604	72.306
	378.279	341.267

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

19. MATEMATIČKA REZERVA I DRUGA TEHNIČKA REZERVISANJA ŽIVOTNIH OSIGURANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja	26.879.375	21.840.451
Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja	15.158	-
Bruto rezervisanja za učešće u dobiti	212.865	189.913
	27.107.398	22.030.364

20. KRATKOROČNE OBAVEZE

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	1.019.332	668.223
Kratkoročne obaveze za premije sa/reosiguranja	55.350	49.070
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	2.250.000	550.000
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	14.070	15.382
Druge kratkoročne obaveze	238.403	229.065
	3.577.155	1.511.740

Druge kratkoročne obaveze se odnose na sledeće:

	2023.	2022.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	14.775	59.067
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	61.150	72.871
Kratkoročni dio obaveza po osnovu MSFI 16 (Napomena 21)	59.667	28.223
Obaveze za porez iz rezultata	102.811	68.904
	238.403	229.065

Kratkoročne obaveze iz finansiranja se odnose na tri kratkoročna kredita kod Erste banke AD, Podgorica uzeta za potrebe finansiranja državnih EURO obveznica. Kratkoročni krediti su uzeti tokom 2023. godine u ukupnom iznosu od EUR 2.250.000 uz kamatnu stopu od 2% do 2,5% godišnje.

Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja se najvećim dijelom odnose na primljene avanse po osnovu premija osiguranja (2023: EUR 970.425; 2022: EUR 622.780). Značajan porast avansa u odnosu na uporednu godinu je rezultat uplata jednokratnih premija krajem 2023. godine sa početkom osiguravajućeg pokrića 01.01.2024. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

21. DUGOROČNE OBAVEZE IZ FINANSIRANJA I POSLOVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Na dan	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Druge finansijske obaveze – obaveze po osnovu zakupa (MSFI 16 – Lizing)	299.602	105.025
Minus: Tekuće dospijeće (Napomena 20)	(59.667)	(28.224)
	239.935	76.801
Obaveze za odloženi porez	71.108	51.335
	311.043	128.136

Kretanja na obavezama za zakup su prikazana u sledećoj tabeli:

	Objekti
Stanje na dan 1. januar 2022. godine	132.695
Nove nabavke	-
Trošak kamate	2.330
Lizing plaćanja	(30.000)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	105.025
Stanje na dan 1. januar 2023. godine	105.025
Nove nabavke	318.976
Prekid ugovora	(86.129)
Trošak kamate	5.110
Lizing plaćanja	(43.380)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	299.602

Dospijeće obaveza po osnovu zakupa je dato u sledećem pregledu:

	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Obaveze po osnovu lizinga	14.698	44.969	62.053	177.882	-	299.602

Iznos EUR 86.129 se odnosi na preostalu vrijednost obaveze po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora na adresi Rimski trg 47, Podgorica, koji je prekinut 31.08.2023. godine.

22. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
Ukalkulisani troškovi bonusa	65.139	55.000
Ukalkulisani troškovi provizija za posredovanje	17.618	3.750
Ukalkulisani troškovi intelektualnih usluga	7.260	5.445
Ukalkulisani trošak reosiguranja VIG RE	6.571	-
Ostali troškovi	600	3.900
	97.188	68.095

Ukalkulisani troškovi bonusa na dan 31. decembra 2023. godine odnose se na bonuse rukovodstvu Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

23. ULAGANJA TEHNIČKIH REZERV

Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine postupilo u skladu sa Pravilnikom o ograničavanju deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi, propisanim od strane Agencije za nadzor osiguranja, te je ukupan iznos sredstava bruto tehničke rezerve deponovalo u skladu sa pomenutim Pravilnikom.

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
Bruto tehničke rezerve	2023.	2022.
Matematička rezerva	26.894.533	21.840.451
Prenosna premija	99.552	99.662
Rezerve za dobit osiguranika	212.865	189.913
Rezerve za štete	207.123	169.299
Rezerve za štete – nastale, neprijavljene	71.604	72.306
	27.485.677	22.371.631

Sredstva bruto tehničkih rezervi ulagana su na sledeći način:

Ulaganja - 31. decembra 2023.	Učešće	Iznos
Pozajmice osiguranicima	3,47%	954.225
Državne obveznice	96,47%	26.516.294
Jedinice investicionih fondova	0,06%	15.158
		27.485.677

Ulaganja - 31. decembra 2022.	Učešće	Iznos
Pozajmice osiguranicima	3,05%	682.979
Državne obveznice	96,95%	21.688.652
		22.371.631

24. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine prikazane su kako slijedi:

i) Salda potraživanja

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
<i>Potraživanja za provizije reosiguranja</i>		
WIENER RE akcionarsko društvo za reosiguranje, Beograd	23.344	32.647
<i>Potraživanja iz reosiguranja – udio RE u štetama</i>		
WIENER RE akcionarsko društvo za reosiguranje, Beograd	15.439	50.049
	38.783	82.696

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

24. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (nastavak)

ii) Salda obaveza

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
<i>Obaveze prema ino dobavljačima</i>		
Vienna Insurance Group A.G. Beč, Austrija	60.350	69.262
WIENER STÄDTISCHE OSIGURANJE akcionarsko društvo za osiguranje, Beograd	500	500
<i>Obaveze za reosiguranje</i>		
WIENER RE akcionarsko društvo za reosiguranje, Beograd	55.350	49.070
VIG RE zajišt'ovna, a.s. Prag	6.571	-
	<u>122.771</u>	<u>118.832</u>

iii) Prihodi

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
<i>Prihodi od reosiguranja</i>		
WIENER RE akcionarsko društvo za reosiguranje, Beograd	114.388	107.093
VIG RE zajišt'ovna, a.s. Prag	10.794	-
UNION Vienna Insurance Group Biztosito Zrt., Budimpešta	5.400	2.000
	<u>130.582</u>	<u>109.093</u>

iv) Rashodi

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2023.	2022.
<i>Rashodi od reosiguranja</i>		
WIENER RE akcionarsko društvo za reosiguranje, Beograd	230.723	212.966
VIG RE zajišt'ovna, a.s. Prag	18.513	-
UNION Vienna Insurance Group Biztosito Zrt., Budimpešta	5.700	7.449
<i>Usluge IT održavanja i zakupa servera</i>		
WIENER STÄDTISCHE OSIGURANJE akcionarsko društvo za osiguranje, Beograd	6.000	6.000
Vienna Insurance Group A.G. Beč, Austrija	76.871	95.043
	<u>337.807</u>	<u>321.458</u>

Troškovi bruto zarada i naknada zarada ključnom rukovodstvu Društva u 2023. godini iznose EUR 125.893 (2022: EUR 195.332).

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

25.1 Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

25.2 Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usled izloženosti rizicima od povreda ili bolesti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

25.3 Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je tržišnom riziku koji Društvo prati kroz sledeće vrste rizika:

Rizik kamatne stope

Rizik kamatne stope je rizik promjene vrijednosti imovine u slučaju promjene kamatnih stopa na tržištu. Društvo je izloženo ovom riziku kroz promjene kamatnih stopa u finansijskim plasmanima, što je naročito izraženo kod hartija od vrijednosti klasifikovanih kao „raspoložive za prodaju“. Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo ovaj uticaj, osim kontinuiranog praćenja dešavanja na finansijskom tržištu i pravovremenom reagovanju.

Tabela u nastavku prikazuje finansijsku imovinu koja je, po procjeni rukovodstva, izložena riziku promjene kamatnih stopa na dan 31.12.2023. godine.

	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
Dugoročna finansijska ulaganja	-	-	-	17.079.367	16.112.343	-	33.191.710
Kratkoročna finansijska ulaganja	2.000	2.360	508.898	-	-	-	513.258
Gotovinska sredstva	677.867	-	-	-	-	-	677.867
Kratkoročna potraživanja	234.117	169.433	175.561	13.386	-	-	592.497
Ukupno	913.984	171.793	684.459	17.092.753	16.112.343	-	34.975.332
Bruto tehničke rezerve	99.925	60.176	167.329	50.849	-	-	378.279
Matematička rezerva	109.399	119.559	2.892.303	7.432.817	16.513.320	-	27.067.398
Kratkoročne obaveze	2.722.372	9.815	844.969	-	-	-	3.577.156
Ukupno	2.931.696	189.550	3.904.601	7.483.666	16.513.320	-	31.022.833
Neto kamatonosna neusklađenost na 31.12.2023	(2.017.712)	(17.757)	(3.220.142)	9.609.087	(400.977)	-	3.952.499

Analiziran je uticaj promjene kamatne stope naviše za 1 procentni poen na promjenu cijene hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju i utvrđeno je da bi povećanje kamatne stope imalo uticaj na pad tržišne vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od EUR 178.881, odnosno 1,03% manje na dan 31.12.2023. godine (2 procentna poena bi dovela do pada vrijednosti za EUR 600.415 ili 3,44%, a 3 procentna poenta za EUR 1.004.007 ili 5,76%).

Nakon dvije godine kontinuiranog pada vrijednosti crnogorskih obveznica, izazavanog pandemijom COVID19, ratom u Ukrajini, te globalnom krizom, u toku 2023. godine cijene crnogorskih državnih obveznica su se oporavile u prosjeku za 7,74% (2023. u odnosu na 2022. godinu). Ovo je uticalo na značajno smanjenje negativne revalorizacije rezerve u 2023. godini, sa EUR 2.740.922 na EUR 1.338.421. Pozitivan trend je nastavljen i početkom 2024. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

25.3 Tržišni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik potencijalnog gubitka usled nedostatka diversifikacije u plasmanima ili u nemogućnosti reinvestiranja dospjelih kupona po istim cijenama kao posledica koncentracije plasmana. Društvo najveći dio svojih investicija drži u hartijama od vrijednosti izdatim od strane Crne Gore, što je u skladu sa očekivanjima zakonodavca i mogućnostima na domaćem tržištu

Sledeća tabela pokazuje strukturu investicija:

Vrsta finansijske investicije	2023		2022	
	Iznos u EUR	Učešće	Iznos u EUR	Učešće
Državne obveznice	32.734.320	95,2%	23.846.102	95,2%
Jedinice investicionih fondova	16.423	0,0%	-	-
Depoziti	-	0,0%	200.000	0,8%
Pozajmice	954.225	2,8%	682.979	2,7%
Gotovinska sredstva	677.867	2,0%	309.205	1,2%
	34.382.835	100,0%	25.038.286	100,0%

Devizni rizik

Devizni rizik proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik se javlja kada se buduće trgovinske transakcije i priznata sredstva i obaveze denominuju u valuti koja nije funkcionalna valuta Društva. Rukovodstvo je zaduženo da rukovodi neto pozicijom u svakoj stranoj valuti. Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa valuta jer obavlja svoje poslovanje u funkcionalnoj valuti okruženja.

25.4 Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu neispunjenjem svoje obaveze prouzrokovati gubitak druge strane. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije Društva su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta. Društvo ovaj rizik najvećim dijelom kontroliše ulaganjem u državne hartije od vrijednosti koje se na lokalnom tržištu smatraju najmanje rizičnim hartijama od vrijednosti. Društvo ima politike kojima se ograničava obim kreditnog izlaganja prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku	2023	2022
Državne obveznice AFS	17.433.803	15.998.968
Državne obveznice HTM	15.300.517	7.847.124
Ulaganja u investicione fondove	16.423	-
Depoziti kod lokalnih banaka	-	200.000
<i>Lovćen banka AD, Podgorica</i>	-	200.000
Pozajmice	954.225	682.979
Gotovinska sredstva kod lokalnih banaka	677.867	309.205
<i>Erste banka AD, Podgorica</i>	514.055	106.111
<i>Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica</i>	45.108	52.090
<i>Hipotekarna banka AD, Podgorica</i>	16.983	68.366
<i>NLB banka AD, Podgorica</i>	13.597	51.029
<i>Addiko banka AD, Podgorica</i>	50.643	16.617
<i>Prva Banka AD, Podgorica</i>	9.646	1.984
<i>Lovćen banka AD, Podgorica</i>	19.998	6.667
<i>Ziraat banka AD, Podgorica</i>	7.033	3.898
<i>Universal Capital banka AD, Podgorica</i>	804	2.443
	34.382.835	25.038.276

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

25.5 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu. Primjer rizika likvidnosti je loše uparivanje imovine i obaveza.

U okviru rizika likvidnosti Društvo sagledava sledeće vrste rizika:

Rizik neadekvatnog upravljanja imovinom i obavezama

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom na način da se stara o kvalitetu, deversifikaciji, uparivanju imovine i obaveza, ročnoj usklađenosti, likvidnosti i povratu na investicije. Cilj ulaganja je maksimizacija prihoda ulaganja uz osiguranje da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti.

Dospijeće	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Bez iskazanog dospijeća	Ukupno
Finansijska ulaganja					
HTM obveznice	-	2.946.257	12.354.260	-	15.300.517
AFS obveznice	494.417	14.056.086	2.883.300	-	17.433.803
Jedinice investicionih fondova	-	-	-	16.423	16.423
Depoziti	-	-	-	-	-
Pozajmice	18.841	74.524	860.860	-	954.225
Kratkoročna sredstva					-
Gotovinska sredstva	677.867	-	-	-	677.867
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	145.658	-	-	-	145.658
Potraživanja za udjele u naknadama šteta	15.439	-	-	-	15.439
Ostala potraživanja	431.399	-	-	-	431.399
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	24.623	-	-	-	24.623
Odloženi troškovi sticanja osiguranja	2.603	6.886	471.644	376	481.509
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	9.518	-	-	-	9.518
Ukupna imovina	1.820.365	17.083.753	16.570.064	16.799	35.490.981
Rezerve	(5.594)	(816.238)	(516.589)	2.246.944	908.523
Prenosne premije	99.552	-	-	-	99.552
Rezervisanja za štete	227.878	50.849	-	-	278.727
Matematička i ostala tehnička rezervisanja	3.121.261	7.432.817	16.553.320	-	27.107.398
Kratkoročne obaveze	3.577.155	-	-	-	3.577.155
Dugoročne obaveze iz poslovanja	-	239.935	-	71.108	311.043
PVR	97.188	-	-	-	97.188
Ukupne obaveze	7.117.440	6.907.363	16.036.731	2.318.052	32.379.586
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2023.	(5.297.075)	10.176.390	533.333	(2.301.253)	3.111.395

Rizik nemogućnosti prodaje imovine Društva

Društvo kontroliše ovaj rizik na način da značajan dio svoje imovine drži u hartijama od vrijednosti izdatim od strane Crne Gore, koje se smatraju najlikvidnijim hartijama na domaćem tržištu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

25.5 Rizik likvidnosti (nastavak)

Rizik nemogućnosti izmirivanja obaveza Društva

Rizik likvidnosti je vjerovatnost da će se u budućem poslovanju pojaviti nedostatak novca za nesmetano obavljanje djelatnosti. Novčani deficit može da nastane kao posledica različitih uzroka: kašnjenja i manje naplate, povećanja operativnih troškova, neadekvatne ročnosti izvora finansiranja u odnosu na dospjeća obaveza i slično.

Društvo ima portfelj likvidne imovine, kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti, kako bi osiguralo kontinuirano poslovanje i zadovoljilo regulatorne zahtjeve. Društvo je u skladu sa Članom 7 Pravilnika o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje planiralo i kontrolisalo svoju likvidnost na mjesečnom nivou. Na osnovu mjesečnih tabela likvidnosti, dostavljenih Regulatoru, kao i kvartalnih Izvještaja o novčanim tokovima, možemo konstatovati da je Društvo u toku posmatranog perioda održavalo zavidan nivo likvidnosti, kao i da postoji visok nivo pozitivnog neto novčanog toka iz poslovnih aktivnosti, koje Društvo dalje investira u realnu ili finansijsku aktivu.

25.6 Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

U narednoj tabeli je dat uporedni pregled knjigovodstvene i fer vrijednosti:

Vrsta finansijske investicije	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Državne obveznice AFS	17.433.802	17.433.802
Državne obveznice HTM	15.300.517	15.478.848
Jedinice investicionih fondova	16.423	16.423
Depoziti	-	-
Pozajmice	954.225	954.225
Gotovinska sredstva	677.867	677.867
	34.382.834	34.561.165

Shodno MSFI 13, fer vrijednost za finansijske instrumente je prikazana niže:

Vrsta finansijske investicije	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Državne obveznice AFS	14.837.939	13.476.735	2.595.863	2.522.233	-	-
Državne obveznice HTM	15.300.517	7.847.134	-	-	-	-
Jedinice investicionih fondova	16.423	-	-	-	-	-
Depoziti	-	200.000	-	-	-	-
Pozajmice	-	-	-	-	954.225	682.979
Gotovinska sredstva	677.867	309.205	-	-	-	-
	30.832.746	21.833.074	2.595.863	2.522.233	954.225	682.979

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

26. POTENCIJALNE OBAVEZE

Sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, Društvo vodi devet parničnih postupaka u ukupnom iznosu od EUR 50.346. Izvršeno je rezervisanje za potencijalne obaveze po osnovu svih devet parničnih postupaka u kompletnom iznosu od EUR 50.346.

27. IZVJEŠTAJ AKTUARA

Sa stanovišta aktuarske struke i struke osiguranja, ovlašćeni aktuar je dao pozitivno mišljenje na finansijske izveštaje i godišnji izveštaj o poslovanju Društva za 2023. godinu. Takođe, ovlašćeni aktuar je dao pozitivno mišljenje o aktuarskim pozicijama tehničkih rezervi (prenosne premije, matematička rezerva i rezerve za štete), sprovođenju politike reosiguranja i saosiguranja, premije osiguranja, likvidiranih i prijavljenih, nelikvidiranih zahtjeva za naknadu, kao i o ostalim veličinama koje su predmet izveštaja aktuaru u skladu sa Članom 154 aktuelnog Zakona o osiguranju.

28. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dobit i poreze na zarade (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja prikazanih kroz finansijske izveštaje. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore („Sl. list CG”, br. 65/01, 80/04, 29/05, 20/11, 28/12, 08/15, 47/17, 52/19 i 145/21), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

29. EKSTERNE KONTROLE I IZVJEŠTAVANJE AGENCIJI ZA NADZOR OSIGURANJA CRNE GORE

U toku 2023. godine, Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore je izvršila jednu neposrednu kontrolu - kontrola poslovanja u dijelu poslovnih odnosa Društva i lica sa kojima Društvo ima poslovnu saradnju za period 1.1.-30.9.2023.godine. Do dana sastavljanja ovih napomena, Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore i dalje nije završila kontrolu i izdala mišljenje.

Društvo je u 2023. godini uredno izvršavalo sve obaveze predviđene Pravilnikom o sadržini izveštaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja („Sl. List CG“ br. 056/21 od 01.06.2021. i 081/23 od 11.08.2023. godine).

30. NALAZI INTERNE REVIZIJE

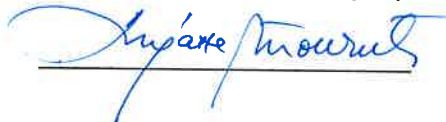
Shodno Zakonu o osiguranju, Interna revizija Društva vrši revidiranje područja poslovanja definisanih Godišnjim programom rada interne revizije. Interna revizija na osnovu izvršenih revizija sastavlja tromjesečne i godišnje izveštaje o internoj reviziji, koji se podnose Odboru direktora Društva. Godišnji izveštaj o internoj reviziji, sa mišljenjem Odbora direktora razmatra se na Skupštini akcionara na kojoj se razmatra i godišnji finansijski izveštaj Društva. Preporuke interne revizije date tokom 2023. godine nijesu imale materijalno značajne efekte na finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
31. decembra 2023. godine

31. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon datuma izvještavanja, koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Društva na dan i za period koja se završava 31. decembra 2023. godine.

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Izvršni direktor

Izvještaj menadžmenta

1. O Društvu
 2. Razvoj Društva u 2023
 - a. Tržište i konkurencija
 - b. Analiza finansijskog položaja
 - c. Analiza rezultata poslovanja
 - d. Margina solventnosti
 - e. Profitna margina
 3. Upravljanje rizicima i korporativno upravljanje
 4. Ostale aktivnosti Društva
 5. Planirani budući razvoj
 6. Otkup sopstvenih akcija
 7. Rezime poslovne 2023
-

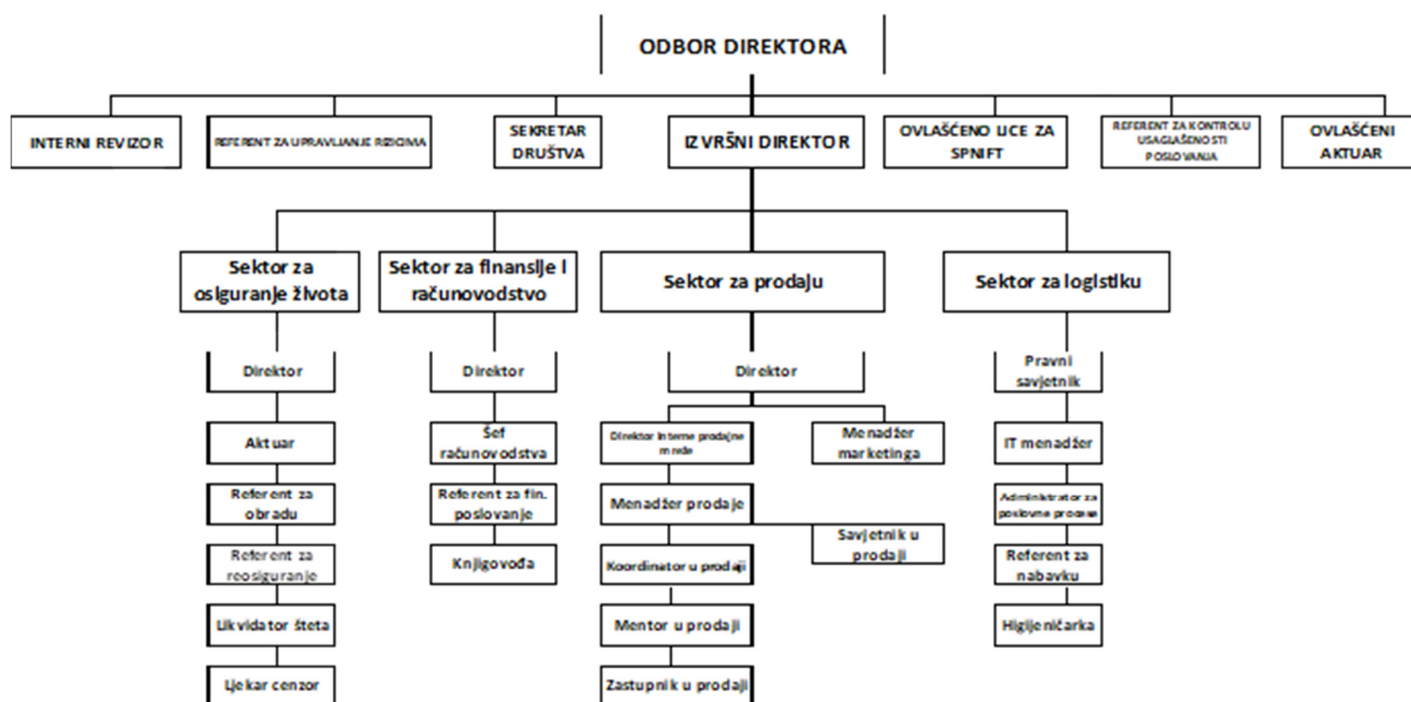
O Društvu

Wiener Städtische životno osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) registrovano je na osnovu Rješenja Agencije za nadzor osiguranja broj 03-644/13-10 od 20. septembra 2010. godine. Društvo je upisano u Centralni registar Privrednih subjekata u Podgorici pod registarskim brojem 4-0009228/001 od 21. oktobra 2010. godine.

Osnivač i vlasnik 100,00 % kapitala Društva je Vienna Insurance Group A.G. Beč, Austrija. Sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine, ukupno upisani i uplaćeni kapital iznosi EUR 4.400.000,00.

Sjedište Društva je u Podgorici, Arsenija Boljevića 2A, PIB 02808102. Društvo ne posjeduje druge poslovne jedinice za obavljanje svojih aktivnosti. Društvo je registrovano za poslove životnog osiguranja. Pretežno se bavi osiguranjem života kao i dopunskim osiguranjima uz životno osiguranje.

Prikaz organizacione strukture Društva:

Organi upravljanja i rukovođenja Društvom su Skupština, Odbor direktora, Izvršni direktor i Sekretar Društva. Skupštinu akcionara sačinjava akcionar Društva. Skupština akcionara bira Odbor direktora – 3 člana na period od četiri godine. Izvršni direktor zastupa i rukovodi poslovanjem Društva, a imenuje ga Odbor direktora.

U toku 2023. godine je bila jedna izmjena u Odboru direktora Wiener Städtische životno osiguranje a.d. Podgorica. Naime, u oktobru 2023.godine Gabor Lehel je zamijenio Gerharda Lahnera, tako da na dan 31. decembar 2023. godine, Odbor direktora sačinjavaju:

Mag. Peter Höfinger
Predsjednik odbora direktora

Gabor Lehel
Član odbora direktora

Damir Ivaštinović
Član odbora direktora

Izvršni direktor
Andrija Pešić dipl.ecc.

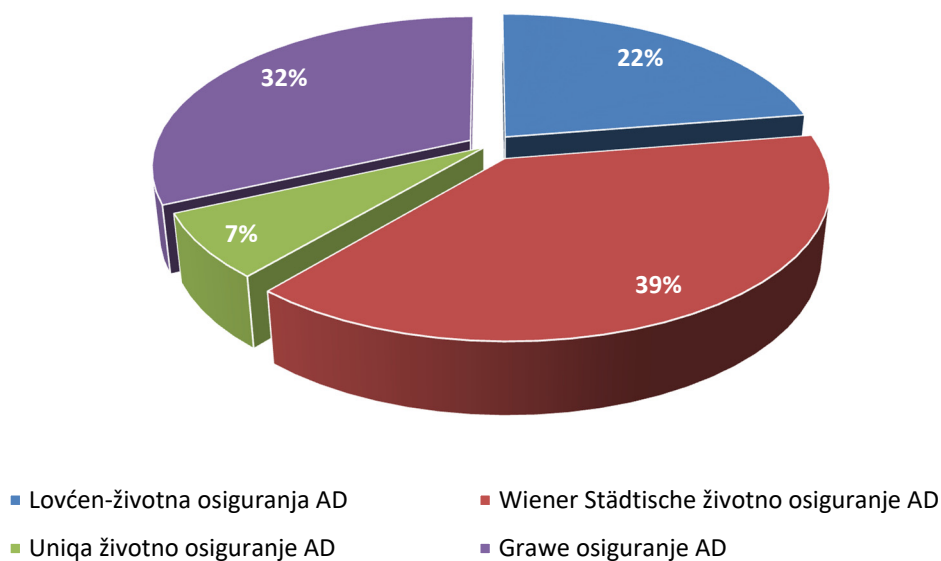
a. Tržište i konkurencija

Crnogorsko tržište osiguranja u 2023. godini pokazuje sljedeće karakteristike:

- Bruto fakturisana premija životnih osiguranja u 2023. godini iznosila je EUR 23,6 miliona, što predstavlja povećanje za 10,5% u odnosu na 2022. godinu.
- Na tržištu Crne Gore, proizvodi neživotnog osiguranja su i dalje dominantni sa udjelom od 80,2%.

Kao posljednje osiguravajuće društvo koje se pojavilo na crnogorskom tržištu osiguranja, Wiener Städtische životno osiguranje a.d. Podgorica je uspjelo da se probije do prvih redova na tržištu, zauzimajući lidersku poziciju na kraju 2023. godine, kao i prethodne godine.

Na kraju 2023. godine, na crnogorskom tržištu posluju četiri osiguravajuća društva koja se bave životnim osiguranjem:

Naredni grafikon daje sliku razvoja učešća samog Društva od 2011. godine:

b. Analiza finansijskog položaja

(EUR)			
Sa stanjem na dan			
A K T I V A	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Stalna imovina	1.288.605	1.075.494	972.389
Finansijska ulaganja	33.704.968	24.729.081	22.220.106
Kratkoročna sredstva	1.270.363	960.478	920.907
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	24.623	17.245	16.660
Obrtna sredstva	491.027	507.231	525.643
Odložena poreska sredstva	160.611	328.911	71.104
UKUPNA AKTIVA	36.940.197	27.618.440	24.726.809
P A S I V A	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Kapital i rezerve	4.400.000	4.400.000	4.400.000
Rezerve	1.069.134	(875.158)	544.876
Tehnička rezervisanja	27.485.677	22.371.631	17.902.507
Kratkoročne obaveze	3.577.155	1.511.624	1.669.967
Odloženi porez	71.108	65.447	44.434
Druge dugoročne obaveze iz poslovanja	239.935	76.801	105.025
PVR	97.188	68.095	60.000
UKUPNA PASIVA	36.940.197	27.618.440	24.726.809

Povećanje stalne imovine u odnosu na prethodni period sastoji se, u najvećem dijelu, od zakupa novog, većeg poslovnog prostora. Naime, Društvo je u septembru 2023. godine prešlo na novu adresu, u novi poslovni prostor veličine 334m², čime se vrijednost osnovnih sredstava sa pravom korišćenja (MSFI 16) uvećala za EUR 232.847 (razlika između vrijednosti novog poslovnog prostora, EUR 318.976, i preostale vrijednosti starog poslovnog prostora, EUR 86.129).

Preko 95% portfelja finansijskih ulaganja Društva sastoji se od crnogorskih državnih obveznica. U toku 2023. godine izvršene su kupovine više državnih obveznica, i to:

ISIN	Simbol	Dospijeće	Nominalni iznos	Kupovna vrijednost	Fiksni kuponski prinos	Efektivni prinos
XS2270576700	MNE2027	16.12.2027	2.300.000	1.907.277	2,875%	7,61%
XS2050982755	MNE2029	03.10.2029	6.719.000	5.285.967	2,550%	7,15%

Prosječan prinos na obveznice nabavljene u toku godine iznosi 7,27% p.a., dok je na dan 31.12.2023. godine prosječno ostvareni prinos na kompletan portfelj obveznica Društva 4,94% p.a. (na dan 31.12.2022. godine: 4,21% p.a.). Nakon dvije godine kontinuiranog pada vrijednosti crnogorskih, državnih obveznica (izazvanih krizom usled pandemije Covid19, ratom u Ukrajini, te političkom krizom u zemlji), cijene obveznica su počele da rastu u 2023. godini. Porast cijena je uticao na značajno smanjenje negativne revalorizacije rezerve za EUR 1,4Mil.

Sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, po Zakonu o osiguranju („Sl.list CG” br. 055/16 od 17.08.2016. godine i 146/21 31.12.2021. godine), kapital Društva iznosi EUR 4,4Mil i veći je od minimalnog nivoa akcijskog kapitala propisanog Članom 201a pomenutog Zakona, EUR 3Mil.

Rast tehničkih rezervi na dan 31.12.2023. godine prati rast bruto fakturisane premije, naročito jednokratne premije osiguranja.

U okviru Kratkoročnih obaveza nalazi se i obaveza iz finansiranja od EUR 2.250.000, a po osnovu kratkoročnih kredita kod ERSTE banke a.d.. Krediti od EUR 700.000, EUR 750.000 i EUR 800.000 dospijevaju na naplatu 05.01.2024. godine, 10.01.2024. godine i 22.08.2024. godine, respektivno, i odobreni su uz 2% kamatne stope (EUR 700.000 i EUR 750.000), te 2,5% kamatne stope (EUR 800.000) i iskorišćena za kupovinu crnogorskih obveznica.

c. Analiza rezultata poslovanja

	(EUR)		
	Za godinu		
BILANS USPJEHA	2023	2022	2021
Poslovni prihodi	8.910.532	7.365.889	6.268.957
Bruto fakturisana premija	9.156.955	7.587.919	6.463.552
Promjena prenosne premije	110	(11.415)	4.730
Udio reosiguravača u pren.premijama	5.397	-	-
Udio reosiguravača u premijama	(254.937)	(220.415)	(203.551)
Prihodi od drugih usluga	3.007	9.800	4.226
Poslovni rashodi	(7.872.274)	(6.295.881)	(5.380.219)
Rashodi naknada šteta	(2.718.567)	(1.843.174)	(2.078.052)
Promjene tehničkih rezervisanja	(5.077.387)	(4.387.668)	(3.249.669)
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	(76.320)	(65.039)	(52.498)
Troškovi sprovođenja osiguranja	(1.547.102)	(1.408.144)	(1.292.672)
Troškovi sticanja osiguranja	(719.395)	(652.147)	(644.393)
DAC	(24.288)	(17.406)	(11.436)
Amortizacija	(136.490)	(107.660)	(88.978)
Troškovi rada	(397.253)	(422.997)	(363.087)
Materijalni troškovi	11.211)	(15.178)	(13.970)
Ostali troškovi	(305.674)	(245.664)	(199.381)
Provizija reosiguranja	47.209	52.908	28.573
Poslovni dobitak/gubitak	(508.844)	(338.136)	(403.934)
Finansijski prihodi	1.382.811	924.428	713.771
Finansijski rashodi	(68.836)	(41.559)	(45.119)
Profit/gubitak prije oporezivanja	805.131	544.733	264.718
Porez na dobit	(95.041)	(74.185)	(23.523)
NETO PROFIT/GUBITAK	710.090	470.548	241.195

Bruto fakturisana premija na 31.12.2023. godine iznosi EUR 9.156.955 i veća je 20,7% od prošlogodišnje bruto fakturisanе premije. Bruto zarađena premija za godinu iznosi EUR 9.157.065, dok je neto zarađena premija EUR 8.907.525.

Poslovni rashodi za 2023. godinu su veći od prethodnog perioda za 25,0%, što je i očekivano s obzirom na porast fakturisanе premije, te njenu strukturu sa značajnim udjelom jednokratnih premija, što direktno utiče na povećanje tehničkih rezervisanja.

Društvo je i u ovoj godini predvidjelo sredstva za raspodjelu dobiti osiguranicima u ukupnom iznosu od EUR 40.000. Dobit se raspodjeljuje iz profita ostvarenog ulaganjem sredstava matematičke rezerve.

Amortizacija je veća u posmatranom periodu usled veće amortizacije objekta sa pravom korišćenja koji Društvo zakupljuje od 01.09.2023. godine.

Troškovi rada su nešto niži u odnosu na 2022. godinu. Radi se o jednokratnim izdacima iz prethodne godine, a odnose se na odlazak izvršnog direktora u penziju i sa tim vezane isplate otpremnine i jednokratne naknade po osnovu klauzule o zabrani konkurencije.

Porast Ostalih troškova je rezultat pojačanja marketinških aktivnosti zbog lansiranja novog proizvoda na tržište (Unit linked), te organizacije proslave usled dobrih rezultata i preseljenja na novu adresu.

Na kraju posmatranog perioda, finansijski rezultat od ulaganja je veći za 48,8% u odnosu na prethodni period. Društvo je u toku posmatranog perioda iskoristilo dobar dio slobodnih sredstava, kao i sredstva iz kreditnih linija Erste banke a.d. za kupovinu crnogorskih obveznica sa veoma značajnim prinosima.

d. Margina solventnosti

Iznos margine solventnosti je obračunat u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl.list RCG” br. 14/13 od 15.03.2013. godine) i iznosi EUR 1.920.991, tj. EUR 1.828.340 za osiguranje života i EUR 92.151 za dopunska osiguranja.

e. Profitna margina

Stopa šteta		2023	2022	2021
1	Bruto fakturisana premija	9.156.955	7.587.919	6.463.552
2	Premija preneti u reosiguranje	-254.937	-220.415	-203.551
3	Promene prenosne premije	110	-11.415	4.731
3.1	Razgranicenje troskova DAC	-24.288	-17.406	-11.436
4	Udeo reosiguranja	0	0	0
1+3+3,1	Total bruto premija	9.132.776	7.559.099	6.456.847
1+2+3+3,1+4	Total neto premija	8.877.839	7.338.684	6.253.296
5	Likvidirane štete	-2.764.818	-1.829.903	-2.183.918
6	Udeo reosiguranja	88.769	56.770	38.446
7	Promene u rezervacijama za štete	-37.121	-70.042	67.420
8	Udeo reosiguranja	0	0	0
9	Promene u ostalim rezervacijama	-5.077.387	-4.387.668	-3.249.669
10	Udeo reosiguranja	0	0	0
5+7+9	Bruto štete	-7.879.326	-6.287.612	-5.366.167
5+...+10	Neto štete	-7.790.556	-6.230.842	-5.327.721

	Bruto stopa šteta	86,28%	83,18%	83,11%
	Neto stopa šteta	87,75%	84,90%	85,20%

Stopa troškova		2023	2022	2021
	Total bruto premija	9.132.776	7.559.099	6.456.847
	Total neto premija	8.877.839	7.338.684	6.253.296
13	Troškovi sprovođenja osiguranja	-571.499	-496.214	-458.603
14	Ostali operativni troškovi	-1.059.152	-997.021	-894.973
15	Provizija reosiguranja	47.209	52.908	28.573
16	Ostali tehnički rashodi	0	0	0
17	Ostali tehnički prihodi	0	0	0
13+14+16+17	Bruto troškovi	-1.630.651	-1.493.235	-1.353.576
13+...+17	Neto troškovi	-1.583.442	-1.440.327	-1.325.003

	Bruto stopa troškova	17,85%	19,75%	20,96%
	Neto stopa troškova	17,84%	19,63%	21,19%

Kombinovani racio		2023	2022	2021
	Bruto stopa šteta	86,28%	83,18%	83,11%
+	Bruto stopa troškova	17,85%	19,75%	20,96%
=	Bruto kombinovani racio	104,13%	102,93%	104,07%
	Neto stopa šteta	87,75%	84,90%	85,20%
+	Neto stopa troškova	17,84%	19,63%	21,19%
=	Neto kombinovani racio	105,59%	104,53%	106,39%

INVESTMENT RATIO

	Total bruto premija	9.132.776	7.559.099	6.456.847
	Total neto premija	8.877.839	7.338.684	6.253.296

	Investicioni rezultat	1.301.289	877.218	664.147
--	-----------------------	-----------	---------	---------

	Kombinovani racio	105,59%	104,53%	106,39%
	Investicioni racio	14,66%	11,95%	10,62%

	Operativni racio	90,93%	92,58%	95,77%
--	-------------------------	---------------	---------------	---------------

PROFITNA MARGINA

	Profitna margina	9,07%	7,42%	4,23%
--	-------------------------	--------------	--------------	--------------

UPRAVLJANJE RIZICIMA I KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usled izloženosti rizicima od povreda ili bolesti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je tržišnom riziku koji Društvo prati kroz sledeće vrste rizika:

Rizik kamatne stope

Rizik kamatne stope je rizik promjene vrijednosti imovine u slučaju promjene kamatnih stopa na tržištu. Društvo je izloženo ovom riziku kroz promjene kamatnih stopa u finansijskim plasmanima, što je naročito izraženo kod hartija od vrijednosti klasifikovanih kao „raspoložive za prodaju“. Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo ovaj uticaj, osim kontinuiranog praćenja dešavanja na finansijskom tržištu i pravovremenom reagovanju. Tabela u nastavku prikazuje finansijsku imovinu koja je, po procjeni rukovodstva, izložena riziku promjene kamatnih stopa na dan 31.12.2023. godine.

	Do 1 mjesec	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
Dugoročna finansijska ulaganja	-	-	-	17.079.367	16.112.343	-	33.191.710
Kratkoročna finansijska ulaganja	2.000	2.360	508.898	-	-	-	513.258
Gotovinska sredstva	677.867	-	-	-	-	-	677.867
Kratkoročna potraživanja	234.117	169.433	175.561	13.386	-	-	592.497
Ukupno	913.984	171.793	684.459	17.092.753	16.112.343	-	34.975.332
Bruto tehničke rezerve	99.925	60.176	167.329	50.849	-	-	378.279
Matematička rezerva	109.399	119.559	2.892.303	7.432.817	16.513.320	-	27.067.398
Kratkoročne obaveze	2.722.372	9.815	844.969	-	-	-	3.577.156
Ukupno	2.931.696	189.550	3.904.601	7.483.666	16.513.320	-	31.022.833
Neto kamatonosna neusklađenost na 31.12.2023	(2.017.712)	(17.757)	(3.220.142)	9.609.087	(400.977)	-	3.952.499

Analiziran je uticaj promjene kamatne stope naviše za 1 procentni poen na promjenu cijene hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju i utvrđeno je da bi povećanje kamatne stope imalo uticaj na pad tržišne vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od EUR 178.881, odnosno 1,03% manje na dan 31.12.2023. godine (2 procentna poena bi dovela do pada vrijednosti za EUR 600.415 ili 3,44%, a 3 procentna poenta za EUR 1.004.007 ili 5,76%).

Nakon dvije godine kontinuiranog pada vrijednosti crnogorskih obveznica, izazavanog pandemijom COVID19, ratom u Ukrajini, te globalnom krizom, u toku 2023. godine cijene crnogorskih državnih obveznica su se oporavile u prosjeku za 7,74% (2023. u odnosu na 2022. godinu). Ovo je uticalo na značajno smanjenje negativne revalorizacije rezerve u 2023. godini, sa EUR 2.740.922 na EUR 1.338.421. Pozitivan trend je nastavljen i početkom 2024. godine.

Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik potencijalnog gubitka usled nedostatka diversifikacije u plasmanima ili u nemogućnosti reinvestiranja dospjelih kupona po istim cijenama kao posljedica koncentracije plasmana. Društvo najveći dio svojih investicija drži u hartijama od vrijednosti izdatim od strane Crne Gore, što je u skladu sa očekivanjima zakonodavca i mogućnostima na domaćem tržištu.

UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Sledeća tabela pokazuje strukturu investicija:

Vrsta finansijske investicije	2023		2022	
	Iznos u EUR	Učešće	Iznos u EUR	Učešće
Državne obveznice	32.734.320	95,2%	23.846.102	95,2%
Jedinice investicionih fondova	16.423	0,0%	-	-
Depoziti	-	0,0%	200.000	0,8%
Pozajmice	954.225	2,8%	682.979	2,7%
Gotovinska sredstva	677.867	2,0%	309.205	1,2%
	34.382.835	100,0%	25.038.286	100,0%

Devizni rizik

Devizni rizik proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik se javlja kada se buduće trgovinske transakcije i priznata sredstva i obaveze denominuju u valuti koja nije funkcionalna valuta Društva. Rukovodstvo je zaduženo da rukovodi neto pozicijom u svakoj stranoj valuti. Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa valuta jer obavlja svoje poslovanje u funkcionalnoj valuti okruženja.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu neispunjenjem svoje obaveze prouzrokovati gubitak druge strane. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije Društva su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta. Društvo ovaj rizik najvećim dijelom kontroliše ulaganjem u državne hartije od vrijednosti koje se na lokalnom tržištu smatraju najmanje rizičnim hartijama od vrijednosti. Društvo ima politike kojima se ograničava obim kreditnog izlaganja prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku	2023	2022
Državne obveznice AFS	17.433.803	15.998.968
Državne obveznice HTM	15.300.517	7.847.124
Ulaganja u investicione fondove	16.423	-
Depoziti kod lokalnih banaka	-	200.000
<i>Lovćen banka AD, Podgorica</i>	-	200.000
Pozajmice	954.225	682.979
Gotovinska sredstva kod lokalnih banaka	677.867	309.205
<i>Erste banka AD, Podgorica</i>	514.055	106.111
<i>Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica</i>	45.108	52.090
<i>Hipotekarna banka AD, Podgorica</i>	16.983	68.366
<i>NLB banka AD, Podgorica</i>	13.597	51.029
<i>Addiko banka AD, Podgorica</i>	50.643	16.617
<i>Prva Banka AD, Podgorica</i>	9.646	1.984
<i>Lovćen banka AD, Podgorica</i>	19.998	6.667
<i>Ziraat banka AD, Podgorica</i>	7.033	3.898
<i>Universal Capital banka AD, Podgorica</i>	804	2.443
	34.382.835	25.038.276

UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu. Primjer rizika likvidnosti je loše uparivanje imovine i obaveza. U okviru rizika likvidnosti Društvo sagledava sledeće vrste rizika:

Rizik neadekvatnog upravljanja imovinom i obavezama

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom na način da se stara o kvalitetu, deversifikaciji, uparivanju imovine i obaveza, ročnoj usklađenosti, likvidnosti i povratu na investicije. Cilj ulaganja je maksimizacija prihoda ulaganja uz osiguranje da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti.

Dospijeće	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Bez iskazanog dospijeća	Ukupno
Finansijska ulaganja					
HTM obveznice	-	2.946.257	12.354.260	-	15.300.517
AFS obveznice	494.417	14.056.086	2.883.300	-	17.433.803
Jedinice investicionih fondova	-	-	-	16.423	16.423
Depoziti	-	-	-	-	-
Pozajmice	18.841	74.524	860.860	-	954.225
Kratkoročna sredstva					-
Gotovinska sredstva	677.867	-	-	-	677.867
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	145.658	-	-	-	145.658
Potraživanja za udjele u naknadama šteta	15.439	-	-	-	15.439
Ostala potraživanja	431.399	-	-	-	431.399
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	24.623	-	-	-	24.623
Odloženi troškovi sticanja osiguranja	2.603	6.886	471.644	376	481.509
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	9.518	-	-	-	9.518
Ukupna imovina	1.820.365	17.083.753	16.570.064	16.799	35.490.981
Rezerve	(5.594)	(816.238)	(516.589)	2.246.944	908.523
Prenosne premije	99.552	-	-	-	99.552
Rezervisanja za štete	227.878	50.849	-	-	278.727
Matematička i ostala tehnička rezervisanja	3.121.261	7.432.817	16.553.320	-	27.107.398
Kratkoročne obaveze	3.577.155	-	-	-	3.577.155
Dugoročne obaveze iz poslovanja	-	239.935	-	71.108	311.043
PVR	97.188	-	-	-	97.188
Ukupne obaveze	7.117.440	6.907.363	16.036.731	2.318.052	32.379.586
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2023.	(5.297.075)	10.176.390	533.333	(2.301.253)	3.111.395

Rizik nemogućnosti prodaje imovine Društva

Društvo kontrolira ovaj rizik na način da značajan dio svoje imovine drži u hartijama od vrijednosti izdatim od strane Crne Gore, koje se smatraju najlikvidnijim hartijama na domaćem tržištu.

Rizik nemogućnosti izmirivanja obaveza Društva

Rizik likvidnosti je vjerovatnost da će se u budućem poslovanju pojaviti nedostatak novca za nesmetano obavljanje djelatnosti. Novčani deficit može da nastane kao posljedica različitih uzroka: kašnjenja i manje naplate, povećanja operativnih troškova, neadekvatne ročnosti izvora finansiranja u odnosu na dospijeća obaveza i slično.

Društvo ima portfelj likvidne imovine, kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti, kako bi osiguralo kontinuirano poslovanje i zadovoljilo regulatorne zahtjeve. Društvo je u skladu sa Članom 7 Pravilnika o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje planiralo i kontrolisalo svoju likvidnost na mjesečnom nivou. Na osnovu mjesečnih tabela likvidnosti, dostavljenih Regulatoru, kao i kvartalnih Izvještaja o novčanim tokovima, možemo konstatovati da je Društvo u toku posmatranog perioda održavalo zavidan nivo likvidnosti, kao i da postoji visok nivo pozitivnog neto novčanog toka iz poslovnih aktivnosti, koje Društvo dalje investira u realnu ili finansijsku aktivu.

UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

U narednoj tabeli je dat uporedni pregled knjigovodstvene i fer vrijednosti:

Vrsta finansijske investicije	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Državne obveznice AFS	17.433.802	17.433.802
Državne obveznice HTM	15.300.517	15.478.848
Jedinice investicionih fondova	16.423	16.423
Depoziti	-	-
Pozajmice	954.225	954.225
Gotovinska sredstva	677.867	677.867
	34.382.834	34.561.165

Shodno MSFI 13, fer vrijednost za finansijske instrumente je prikazana niže:

Vrsta finansijske investicije	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Državne obveznice AFS	14.837.939	13.476.735	2.595.863	2.522.233	-	-
Državne obveznice HTM	15.300.517	7.847.134	-	-	-	-
Jedinice investicionih fondova	16.423	-	-	-	-	-
Depoziti	-	200.000	-	-	-	-
Pozajmice	-	-	-	-	954.225	682.979
Gotovinska sredstva	677.867	309.205	-	-	-	-
	30.832.746	21.833.074	2.595.863	2.522.233	954.225	682.979

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

- a) Wiener Städtische za životno osiguranje je akcionarsko društvo koje posluje u skladu sa pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima Crne Gore, te Statutom Društva i internim pravilnicima poslovanja.

Konkretno, korporativno upravljanje je uspostavljeno na sledeći način:

- da se u svim segmentima korporativnog upravljanja poštuje pravni okvir Crne Gore i dobra praksa poslovanja;
- da se u tom okviru postavljaju principi koji su fleksibilni i daju prostor menadžmentu i Odboru direktora da na najbolji način upravljaju i postižu zadate ciljeve;
- da su svi međusobni odnosi zainteresovanih strana u funkcionisanju Društva jasno definisani i diferencirani, te da nema preklapanja, niti praznina u odgovornostima i nadležnostima,
- da su odnosi među svim zainteresovanim stranama postavljeni tako da kod svih preovlađuje zajednički interes, odnosno najbolji interes Društva;
- da se u potpunosti, efikasno i efektivno izvršavaju sve funkcije upravljanja i rukovođenja Društvom, odnosno da se Društvom upravlja na način koji dovodi do postizanja postavljenih ciljeva i zadataka.

Društvo tokom 2023. godine nije imalo odstupanja u primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

- b) Sistem interne kontrole u Društvu uspostavljen je na način da su internom organizacijom i procedurama definisane kontrolne tačke pa se osigurava kontrola tačnosti i potpunosti konkretnih podataka koji se odnose na finansijske i poslovne obaveze koje mogu predstavljati značajne rizike za Društvo.

- c) Direktni vlasnik Društva na dan 31.12.2023 godine je Vienna Insurance Group A.G. Beč, Austrija sa udjelom od 100% u vlasništvu Društva.

- d) Organi upravljanja i rukovođenja Društvom su Skupština, Odbor direktora, Izvršni direktor i Sekretar Društva. Skupštinu akcionara sačinjava akcionar Društva. Skupština akcionara bira Odbor direktora – 3 člana. Izvršni direktor zastupa i rukovodi poslovanjem Društva, a imenuje ga Odbor direktora.

Članovi Odbora direktora Društva na dan 31. decembar 2023 godine:

Gospodin Peter Hofinger

Gospodin Gabor Lehel

Gospodin Damir Ivaštinović

Izvršni direktor Društva na dan 31. decembar 2023. godine je Andrija Pešić.

- e) Rukovodstvo redovno prati sastav i strukturu zaposlenih – na svim nivoima, kako bi potvrdi da postoji pravičnost u politikama i praksama zapošljavanja i razvoja karijere.

OSTALE AKTIVNOSTI DRUŠTVA

Menadžment Društva vodi računa da se zaposlenima obezbijedi kontinuirana edukacija. U toku 2023. godine zaposleni su prisustvovali više interno i eksterno organizovanih obuka, i to:

- Obuka za SPNFT organizovana od strane Agencije za edukaciju – AML Consulting Beograd,
- Obuka za SPNFT za sve zaposlene, interno organizovana,
- VIG obuka za Compliance funkciju,
- VIG obuka za SPNFIT,
- Obuka za aktuare u oblasti reosiguranja i zdravstvenog osiguranja, organizovana od strane VIG grupe, Prag,
- Konferencija osiguravača "Izazovi na tržištu osiguranja u Crnoj Gori i regionu", Budva,
- Aktuelnosti iz oblasti osiguranja – „Dan osiguranja“, organizovan od strane Ekonomskog fakulteta u Podgorici,
- Kontinuirana obuka za računovođe i revizore organizovana od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore

U toku 2023. godine Društvo nije izdvajalo sredstva za ulaganja u cilju zaštite životne sredine. U oktobru 2023. godine je organizovan „Social active day“ kada je Društvo izvršilo donaciju vaspitno-obrazovnoj ustanovi „Jelena Četković 1“ na Starom Aerodromu, Podgorica. Donacija je obuhvatila obnovu dvorišnog inventara, te uređenje samog dvorišta u čemu su učestvovali i zaposleni Društva.

PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Na kraju 2023. godine, Društvo zauzima prvo mjesto na tržištu životnog osiguranja sa 38,8% udjela. U narednom periodu je planirano dalje jačanje pozicije Društva, te samog brenda „Wiener Städtische Životno osiguranje“ u Crnoj Gori.

Plan za 2024. godinu obuhvata rast bruto fakturisane premije za 4,8%, te rast profita za 29,2%. Rast premije se očekuje usled sinergijskog efekta profesionalizacije interne prodajne mreže, daljeg jačanja saradnje sa bankama, te prodaje prvog i jedinog Unit linked proizvoda u Crnoj Gori. Značajan rast plana profita u 2024. godini se zasniva na prodajnim rezultatima, te rezultatu investiranja u tekućoj i prethodnim godinama, sa značajnim ostvarenim prinosima na kupljenje hartije od vrijednosti.

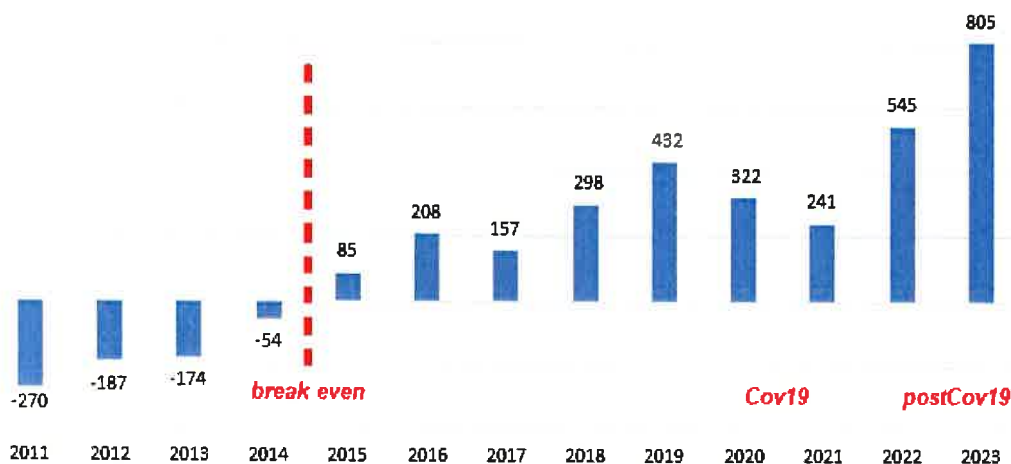
OTKUP SOPSTVENIH AKCIJA

U 2023. godini Društvo nije vršilo otkup sopstvenih akcija.

REZIME POSLOVNE 2023 GODINE

Poslovna 2023. godina u Wiener Städtische životnom osiguranju protekla je u implementaciji ciljeva koji su postavljeni planom i njihovom uspješnom ostvarivanju. U 2015. godini, nakon 4 godine poslovanja, dostigli smo naš cilj ulaska u zonu dobiti sa EUR 85.474 profita. U 2022. godini dolazimo na prvo mjesto na tržištu sa preko EUR 7Mil bruto fakturisane premije, a u 2023. godini nastavljamo u istom duhu, uvećavajući tržišno učešće i profit.

Razvoj rezultata poslovanja Društva

(Iznosi u '000 EUR)

U vrijeme globalne političke krize, te ekonomske i političke lokalne krize, naredna godina će biti vrlo izazovna. Pred Društvom su novi zadaci: očuvanje zdravog portfelja, dalji razvoj netradicionalnih proizvoda životnog osiguranja, nužnost dalje digitalizacije, te novi pristup klijentima i samoj prodaji osiguranja.

Uprkos svim izazovima, stručan i motivisan tim će posvećenim radom težiti novim uspjesima i daljem jačanju pozicije Wiener Städtische osiguranja u Crnoj Gori.

Podgorica, Mart 2024. godine

Izvršni direktor
Andrija Pešić, dipl.ecc

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149
81000 Podgorica
Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

